

LISTY UNIVERZITY OBRANY

DUBEN 2013

ARMÁDA DÁVÁ NADĚJI

Staňte se dárce kostní dřeně

Přinesete tak naději na uzdravení nemocným leukémií.

Hlásit se můžete v dárcovských centrech Českého národního registru dárce dřeně či v transfuzních odděleních – náběrových centrech. Informace získáte také ve spádových vojenských zdravotnických zařízeních.

Informační leták je k dispozici na oddělení vnějších vztahů Univerzity obrany. Zájemci z řad Armády ČR se mohou zapsat rovněž ve spádových vojenských zdravotnických zařízeních v posádkách Bechyně, Hradec Králové, Praha, Prostějov, Přáslavice, Vyškov (posádkové zdravotnické zařízení Brno) a Žatec.

www.kostnidren.cz

www.acr.army.cz banner Armáda dává naději

LISTY UNIVERZITY OBRANY

Dvuměsíčník Univerzity obrany

Ročník 9 / číslo 4
akademický rok 2012/2013

Vydavatel
Univerzita obrany
Kounicova 65, 662 10 Brno
IČ: 60162694
www.unob.cz

Redakce
Oddělení vnějších vztahů UO
Kounicova 65, 662 10 Brno
Telefon: 973 443 203
Fax: 973 442 160
E-mail: listy@unob.cz

Vedoucí redaktor
Mgr. et Mgr. Markéta Malá
marketa.mala@unob.cz

Redakční rada
předseda
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
místopředseda
Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Grafická úprava a zlom
Marek Sobola
Vydavatelské oddělení UO

Tisková příprava a tisk
Odbor komunikace a prezentace
MO ČR, Rooseveltova 23,
161 05 Praha 6

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje OKP MO a UO

Evidenční číslo
MK ČR E 15403

Závěrka čísla: 9. 4. 2013
Číslo 4 vyšlo: 25. 4. 2013

Z OBSAHU

Zasedání Výboru pro
obranu PS PČR 2

Rozhovor s ministrem
obran V. Pickem 3

Výročí vstupu ČR
do NATO 15

Týden s armádou
v Liberci 16

Student UO dvakrát
na stupních vítězů 18-19

Rozhovor s plk. ve výsl.
Aloisem Haukvicem 25

EDITORIAL

Přihlášky ke studiu jsou tady!

Poslední únorový den přestala fungovat jedna z internetových aplikací na webových stránkách. Překvapilo to však málokoho – jen to možná vešlo do tváří některým opozdilcům, kteří se ještě chystali podat přihlášku ke studiu na naši školu. Poslední únorový den se totiž tradičně uzavřela možnost si podat přihlášku ke studiu do bakalářských a magisterských studijních programů.

Opozdilci tak mají šanci zase až za rok, my však můžeme bilancovat. Nejvíce nás zajímali přihlášky do prezenčního vojenského studia, které představuje první kontakt uchazeče s vojenskou vysokou školou – tedy do bakalářského, respektive v případě medicínských oborů také do souvislého magisterského studia. Přihlášek bylo podáno poměrně hodně – bezmála 1400. Obchodnický je to možné vyjádřit, že převis nabídky nad poptávkou je téměř pětinašobný – budeme v těchto kategoriích přijímat necelých 300 studentů. To

by byla pro školu docela dobrá bilance, kdyby ovšem zájem o nabízené obory byl rovnoměrný. Zatímco totiž o dva technicky zaměřené obory – radiolokaci a letecké elektrotechnické systémy zájem zdaleka ani nenaplnil směrná čísla, u pěti nabízených studijních oborů byl zájem více než desetinašobný (u třech technických a dvou medicínských). Absolutně na špici je zdravotnický záchranář, kde zájem převýšil možnosti přijetí téměř třicetinašobně.

Je mi jasné, že statistika u malých směrných čísel dělá přímo divy, nicméně je potěšitelné, že o tři technické obory (letový provoz, bojová a speciální vozidla a zbraně a munice) je takový zájem. Asi ta naše škola tak úplně špatnou úroveň mít nebude.

Pokusme se to společně dokázat.

Vedoucí studijního oddělení
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.

Zasedání sněmovního výboru pro obranu na UO

Poslanci v rámci tří denního výjezdního zasedání nenavštívili pouze Univerzitu obrany, ale i podniky zabývající se vývojem a výrobou obranné a bezpečnostní techniky na jižní Moravě, například Meopta Systems v Přerově nebo Českou zbrojovku v Uherském Brodě.

V úvodu zasedání, které se konalo v Síni vědecké rady, seznámil rektor-velitel Univerzity obrany plukovník Bohuslav Příkryl přítomné členy výboru s posláním univerzity v systému přípravy vojenských profesionálů Armády České republiky. Rektor také představil novou vzdělávací strategii Univerzity obrany, jejímž jádrem budou nové studijní programy na Fakultě ekonomiky a managementu a Fakultě vojenských technologií a aktualizované studijní programy na Fakultě vojenského zdravotnictví uskutečňované od akademického roku 2014/2015. „V souvislosti s přijetím nové vzdělávací strategie plánujeme transformaci kateder, bude redukován jejich počet a upravena struktura. Již nyní probíhá reorganizace hospodářsko-správního úseku školy a jeho centralizace do organizačního prvku kvestury,“ prohlásil rektor-velitel.

V rámci nové vzdělávací strategie bude Univerzita obrany proaktivně naplňovat záměry rezortu obrany spojené s přípravou vysokoškolsky kvalifikovaného personálu a poskytovat vzdělávání a expertní činnosti v souvislosti s celospolečenským významem obrany a bezpečnosti státu. Předseda výboru pro obranu Jan Vidím ocenil prezentované záměry managementu školy a označil je jako „ambiciózní“. „Univerzitu obrany vnímám jako exkluzivní vzdělávací zařízení,“ řekl Vidím. Rektor ve svém projevu rovněž zdůraznil, že absolventi Univerzity obrany nejsou jen vysokoškolsky vzděláni, ale i profesně připravení, fyzicky zdatní a morálně vyspělí. „To je přidaná hodnota nad rámec akademického vzdělání,“ řekl plukovník Příkryl a vysvětlil přítomným, že Univerzita obrany je výrazně vojensky profilovaná státní vysokou školou univerzitního typu, která zabez-

pečuje přípravu personálu dle požadavků a potřeb AČR.

Ministr obrany Vlastimil Picek ocenil spolupráci univerzity s mnoha zahraničními vzdělávacími institucemi. „UO má dobře nastartováno, budu ji maximálně podporovat,“ řekl ministr Picek. Poslanci Výboru pro obranu Poslanecké sněmovny PČR se mimo jiné zajímali o to, za jakých okolností studenti Univerzity obrany mohou případně odejít do ciziny. „Mohou odejít, když si odslouží závazek, který odpovídá ceně vzdělání. Na počátku studia podepisují kontrakt, a když jej nedokončí a neodslouží příslušné roky v armádě, vrátí státu poměrnou část vynaložených nákladů,“ řekl rektor Bohuslav Příkryl a dále zdůraznil, že téměř 100 procent absolventů univerzity nalezne uplatnění v praxi u vojenských útvarů. „Přijmeme jen tolik studentů, kolik armáda poptává,“ vysvětlil rektor-velitel.

Na závěr zasedání prezentoval prorektor pro vědeckou a expertní činnost plukovník Martin Macko a další vědeckopedagogičtí pracovníci přítomným poslancům a delegacím z mi-

Univerzitu obrany ve středu 10. dubna 2013 navštívili v rámci svého výjezdního zasedání členové Výboru pro obranu Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Kromě samotných poslanců přicestovala do Brna také delegace Ministerstva obrany v čele s ministrem Vlastimilem Picekem. Na dubnovém výjezdním zasedání nechyběl předseda Výboru pro obranu Poslanecké sněmovny PČR Jan Vidím a tři místopředsedové – Ludmila Bubeníková, Jana Černochová a Alexandr Černý.

nisterstva aktuální výsledky vědy a výzkumu na univerzitě. Plukovník Macko mluvil o projektech, které univerzita vysoutěžila, o konferencích a dalších aktivitách, a také se ve svém výkladu věnoval databázi obranného výzkumu v ČR. „Patříme mezi 30 nejlepších výzkumných organizací v České republice z více než 540,“ řekl prorektor a zdůraznil, že výkon UO roste, přestože počet pracovníků klesá.

Součástí prezentace o vědě a výzkumu byly také ukázky praktických výsledků v dané oblasti. Členové výboru si mohli prohlédnout např. robotický chemický prostředek UGV pro vzdálené monitorování radiální situace, 3D vizualizační systém pro velitele a štáb brigády, pasivní optoelektronický dálkoměr, nebo tříkomorový autoinjektor, na jehož vývoji se podílela Fakulta vojenského zdravotnictví a který znamená velký přínos v ochraně vojsk i civilního obyvatelstva před chemickým terorismem.

**Text: Mgr. et Mgr. Markéta Malá
Foto: Dr. Pavel Pazdera**

Naši vojáci v zahraničních misích obstáli

V souvislosti s výjezdním zasedáním Výboru pro obranu Poslanecké sněmovny České republiky navštívil Univerzitu obrany i nový ministr obrany a po zasedání poskytl Listům UO rozhovor. První část interview otiskujeme v tomto čísle, další odpovědi ministra Picka přinese červnové číslo Listů Univerzity obrany.

Jste krátce v úřadu ministra obrany ČR. Co považujete za svůj hlavní úkol v této funkci?

Především chci navázat na to, na čem jsem se již ve svých předchozích pozicích v resortu obrany podílel. Zejména budu pokračovat v naplňování závěrů a opatření vycházejících ze strategických dokumentů, jakými jsou Bílá kniha o obraně z roku 2011 a Obranná strategie z roku 2012. Hodlám také dokončit a vládě předložit balíček branných zákonů, zejména rozsáhlý návrh změny zákona o vojácích z povolání a zákon o platu vojáků z povolání. Dále budu pokračovat v restrukturalizaci ministerstva obrany, jak jeho civilně-správního úseku, tak i armádní složky. Další klíčovou prioritou je pro mne úspěšné plnění úkolů našimi vojáky. Mám tím na mysli jejich úkoly „doma“, v rámci Integrovaného záchranného systému ČR, a pochopitelně v zahraničních operacích. U těch se zaměříme na postupný odsun z Afghánistánu a na zajištění úkolů v rámci výcvikové mise EU v Mali.

Zmínil jste Afghánistán a Mali. Jak hodnotíte dosavadní roli Armády ČR v zahraničních misích?

Nasazení v zahraničních misích je skutečným prubířským kamenem připravenosti našich vojáků. A naši vojáci již více než dvacet let prokazují, že jsou na úkoly v zahraničních operacích kvalitně připraveni, ať už to bylo v operacích na Balkáně, v Iráku nebo aktuálně v Afghánistánu či v africkém Mali. Nasazením v operaci vojáci zhodnocují přípravu a výcvik z domova a získávají cenné zkušenosti z plnění úkolů v náročných klimatických podmínkách, mnohdy ve zcela odlišném kulturním prostředí a často také z bojových kontaktů s reálným protivníkem. Teprve náročné podmínky zahraničních misí dělají z našich vojáků plnohodnotné a zkušené profesionály. Pokud se ohlédnou zpět, mohou s klidem prohlásit, že naši vojáci v zahraničních misích obstáli, stejně jako obstál model jejich přípravy a zabezpečení. Jsem hrdý na to, že jsem se na tom jako náčelník generálního štábu mohl podílet.

Váš úkol v roli ministra nebude jednoduchý. Mluví se o krizi, je doba škrťů, jak se šetření projeví v armádě?

V současné době máme stabilní rozpočet, stejné finanční prostředky jako letos bychom měli obdržet i v letech 2014 a 2015. To byl náš požadavek na vládu, abychom věděli, co si

můžeme dovolit, s čím můžeme hospodařit. Zpracovali jsme některé strategické materiály, vycházíme samozřejmě z Bílé knihy o obraně, která nám naznačila určitou cestu dopředu. Právě v letošním roce budeme realizovat řadu opatření, které bychom měli dokončit k 1. 1. 2014. Známe finanční rámec, v němž si realizaci opatření můžeme dovolit. Optimalizujeme mikrostruktury, nejen bojových útvarů, primárně se zaměřujeme na řídicí prvky Armády ČR. Přistupujeme k poměrně radikálnímu kroku, rušíme dvě operační velitelství a vytváříme pouze jedno administrativně komponentní velitelství.

Nezasáhne šetření negativně vzdělávání vojáků?

V minulosti jsme měli spoustu vzdělávacích ústavů, v současné době je naší vlajkovou lodí Univerzita obrany, kterou chceme dále budovat a rozvíjet. Když se rozpočet snižuje, musíme opravdu zvažovat, kam sáheme, k jakým škrťům, neboť vzdělání by se nemělo podceňovat. Co se týká Univerzity obrany, my chceme hlavně zvýšit poměr počtu studentů a zabezpečujícího personálu, pedagogů a ostatních odborností. Já požaduji po UO, aby finanční prostředky, které získala a získá, efektivně využila.

Bavili jste se o finančním zabezpečení UO, ale důležité je i zázemí. Město Brno má zájem o nemovitý majetek Univerzity obrany. Přijde univerzita o některé své objekty?

Tato záležitost se týká nemovitého majetku ve městě jako celku. Zde v posádce Brno nepůsobí jen univerzita, ale i spousta vojenských útvarů a dalších zařízení. Zpracováváme materiál o perspektivnosti jednotlivých objektů, jednotlivých nemovitostí v posádce Brno. Předpokládám, že bude dokončen zhruba za měsíc. S panem primátorem jsme se dohodli, že se sejdeme na přelomu května a června a budeme hovořit o jednotlivých objektech. My musíme optimalizovat nemovitou strukturu i z hlediska finančních prostředků, proto si v žádném případě nechceme ponechávat objekty, které nebudeme potřebovat.

V dalším čísle vám nabídneme rozhovor

s ministrem o postavení Univerzity obrany, nové vzdělávací strategii školy, a také o historii a vědomostech studentů. Rozhovor poskytl pan ministr Picek společně pro Listy Univerzity obrany a Parlamentní magazín.

Ptala se: Mgr. et Mgr. Markéta Malá
Foto: Dr. Pavel Pazdera

Vlastimil Picek se narodil 25. října 1956 v Turnově, v letech 1978–1982 studoval na Vojenské akademii v Brně, kde později absolvoval i vyšší akademický kurz generálního štábu. Od roku 2001 pracoval dva roky jako bezpečnostní ředitel Ministerstva obrany ČR. V letech 2003–2007 zastával funkci náčelníka Vojenské kanceláře prezidenta republiky, následně do roku 2012 působil jako náčelník Generálního štábu Armády České republiky. Nový ministr obrany je mimo jiné držitelem Medaile Za službu vlasti, Medaile Za zásluhy o obranu vlasti, Záslužného kříže ministra obrany České republiky III. stupně, Medaile Armády České republiky III. stupně aj. Je ženatý, má dva syny.

Co nového přineslo březnové kolegium rektora

V pondělí 25. března 2013 proběhlo třetí zasedání kolegia rektora v letošním kalendářním roce. Na programu jednání tohoto poradního sboru byly zejména tyto otázky: sdělení rektora o některých významných skutečnostech, projednání návrhu „Strategie vědecko-výzkumné činnosti na UO“ a aktuální stav přijímacího řízení uchazečů o studium v příštím akademickém roce.

V rámci úvodního sdělení objasnil rektor-velitel UO plk. Bohuslav Příkrýl proces přípravy novelizace zákona o vysokých školách, včetně postupů a účinnosti při uplatňování připomínek managementu UO ke stěžejním pasážím zákona, týkajících se státních vysokých škol. Plukovník Bohuslav Příkrýl konstatoval, že bylo dosaženo velmi dobré součinnosti mezi UO a Sekcí personální MO na jedné straně a mezi naší vojenskou vysokou školou a náměstkem ministra školství, mládeže a tělovýchovy pro oblast výzkumu a vysokého školství na straně druhé. Na závěr svého úvodního sdělení rektor-velitel upřesnil úkoly kvestorovi UO a děkanům fakult pro zpracování analýzy a výsledných návrhů souvisejících s optimalizací nemovité infrastruktury UO a dosažením

úspor při využívání objektů UO v posádkách Brno a Hradec Králové.

Klíčovým bodem jednání kolegia bylo posouzení a schválení návrhu „Strategie výzkumné, vývojové, inovační a expertní činnosti UO“, který připravil prorektor pro vědeckou a expertní činnost plk. Martin Macko. „Strategie vědecko-výzkumné činnosti“ představuje dlouhodobou politiku UO v oblasti výzkumu, vývoje, inovací a expertní činnosti, která bude v první řadě vycházet z priorit rezortu obrany v této oblasti. Jednotlivé teze „Strategie“ jsou formulovány v takové míře obecnosti, která představuje nejmenší společný jmenovatel z hlediska obsahového rámce a zaměření vědecko-výzkumné činnosti u jednotlivých fakult a dalších součástí školy. Management UO přitom definuje rámec a základní směr této dlouhodobé politiky a vedoucí jednotlivých součástí pak nesou odpovědnost za posuzování a schvalování jednotlivých předkládaných vědeckých projektů s důrazem na jejich slavitelnost se stanoveným rámcem „Strategie“. Na závěr projednávání této otázky kolegium rektora schválilo základní vymezení „Strategie vědecko-výzkumné činnosti“. Dále kolegium rektora uložilo plk. Mackovi zpracovat dílčí náměty a připomínky členů kolegia a poté zaslat výslednou podobu „Strategie vědecko-výzkumné činnosti“ k posouzení předsednictvu vědecké rady UO.

V dalším bodu kolegium rektora se zájmem vyslechlo доклад prorektora pro vzdělávání a záležitosti studentů prof. Zdeňka Zemánka o aktuálním stavu přijímacího říze-

ní uchazečů o studium pro akademický rok 2013/2014. K 15. březnu 2013 bylo na studijních pracovištích děkanátů fakult registrováno přibližně 2850 přihlášek do všech typů a forem studia, což představuje 96 % počtu přihlášek podaných v minulém akademickém roce. Do studijních programů prioritního vojenského prezenčního bakalářského studia je přihlášeno dokonce více uchazečů než v loňském roce. Naopak, škola se potýká s poklesem zájmu v oblasti kombinovaného studia a v doktorských studijních programech. Prorektor Zemánek upozornil, že došlo k zastavení několikaletého vzestupného trendu nárůstu počtu přihlášek o studium na UO, což je zapříčiněno nepříznivým demografickým vývojem ve společnosti. Na závěr projednávání tohoto bodu rektor-velitel mj. uložil děkanům fakult v součinnosti s úsekem prorektora pro marketing a vnější vztahy zintenzivnit spolupráci s veliteli vojenských útvarů s cílem prohloubit motivaci vojáků z povolání z praxe, absolventů magisterských studijních programů, ucházet se o studium v doktorských studijních programech.

V další části věnovalo kolegium rektora pozornost přípravě „Směrnice rektora k zásadám oběhu písemností na UO“, dále problematice plánování odborné přípravy vojenských studentů a koordinace činnosti v tomto směru s VeV-VA Vyškov a některým operativním otázkám.

Text: RSDr. Miloš Dyčka, CSc., tajemník kolegia rektora

Zasedání Akademického senátu UO

Posledního zasedání Akademického senátu UO, které se konalo 21. března 2013 v Brně, se zúčastnil kvestor UO plk. gšt. Ing. M. Lauber, který seznámil senátory s ekonomickou situací. Rozpočet na tento rok byl opět zkrácen a Univerzita obrany má ještě ušetřit dalších 30 až 45 mil. Byl vytvořen plán MTZ pro UO. Daleko přísněji se bude sledovat tok peněz pro jednotlivé projekty.

Dalším hostem zasedání byl prorektor prof. RNDr. Z. Zemánek, CSc., který hovořil o změnách ve struktuře naší univerzity. K 1. září 2013 vznikne nové jazykové centrum AČR, které bude mít 107 tabulkových míst, připravuje se komplexní návrh na využití synergie tohoto pracoviště u jednotlivých jazyků, a tým i zkvalitnění poskytovaných služeb. Další pracoviště CBVSS převezme od příštího roku problematiku vytváření doktrín, bude posíleno asi o 5 pracovníků. Byl dokončen

celkový rámec nového pětiletého studia a nyní začnou práce na upřesnění jednotlivých předmětů, odborností apod. V budově Kounicova 44 bude umístěno jedno ze dvou rekrutačních středisek AČR.

Předseda AS UO plk. prof. MUDr. J. Kassa, vystoupil s příspěvkem k novému vysokokoškolskému zákonu. Postavení AS na vysokých školách se nebude měnit, nový bude systém

akreditací VŠ (profesní, akademické a výzkumné), vznikne Národní akreditační agentura. Akademický senát Univerzity obrany podpořil také akci You dream, we run, která se bude konat 17. až 18. května 2013. Cílem této sportovní akce je získat prostředky pro školu s dětmi trpícími autismem.

Text: doc. PhDr. Hubert Hrdlička, CSc.

Dne 16. dubna 2013 došlo k podpisu Memoranda o spolupráci Univerzity obrany a České společnosti AFCEA a založení Studentského klubu AFCEA na Univerzitě obrany Foto: Pavel Pazdera

Na Univerzitě obrany byly slavnostně uděleny doktorské tituly

Čtvrtek 28. března 2013 patřil na Univerzitě obrany v Brně k významným dnům nejen díky připomínce Dne učitelů. V hlavním sále Klubu Univerzity obrany na ulici Šumavská se uskutečnil slavnostní ceremoniál, v němž absolventi doktorských studijních programů Fakulty ekonomiky a managementu a Fakulty vojenských technologií obdrželi vysokoškolské diplomy.

Promoce se uskutečnily za účasti rektora-velitele Univerzity obrany plukovníka prof. Ing. Bohuslava Příkryla, Ph.D., prorektora pro vnitřní řízení UO plukovníka gšt. Ing. Miloslava Bauera, Ph.D., prorektora pro vzdělávání a záležitosti studentů UO prof. RNDr.

Zdeňka Zemánka, CSc., děkanů a proděkanů brněnských fakult, příslušníků jejich vědecko-pedagogického sboru a rodinných příslušníků absolventů. Na Den učitelů se tak pro doktorské studenty Univerzity obrany završilo jejich několikaleté studijní úsilí.

Děkan Fakulty vojenských technologií plukovník doc. Ing. Libor Dražan, CSc., předal diplomy devíti studentům. Připomněl, že reputace univerzity a potažmo fakulty je dána především pověstí a skutečnou úrovní jejich absolventů. „Jsem přesvědčen, že během studií jste se mnohému naučili, a že si tedy z fakulty odnesete něco víc než jen diplomy, které za chvíli obdržíte. Mám na mysli hluboké znalosti z oborů, které byly předmětem vašeho studia, ale i schopnost tvůrčím způsobem získané poznatky rozvíjet a uplatňovat ve vaší každodenní praxi,“ řekl plukovník Dražan.

Děkan Fakulty ekonomiky a managementu plukovník Ing. Vladan Holcner, Ph.D., předal diplomy jednadvaceti absolventům své fakulty a popřál jim hodně úspěchů v jejich profesním a osobním životě. „Nejvyšší stupeň vzdělání však zdaleka neznamená nejvyšší metu na cestě poznání. Tím, že jste úspěšně završili doktorské studium, jste prokázali nejen svoje předpoklady pro studium a samostatnou vědeckou práci. Prokázali jste zároveň svoji mimořádnou vytrvalost a píli, jakož i touhu po poznání,“ prohlásil děkan Holcner, který v projevu ocenil také podporu rodin studentů a samotné absolventy požádal, aby zachovali své alma mater přízeň.

Než byly obřady slavnostně zakončeny studentskou hymnou *Gaudeamus Igitur*, promluvili vybraní zástupci absolventů. Studenty

Fakulty vojenských technologií reprezentoval major Ing. Martin Polášek, PhD., který své kolegy upozornil, že jedna etapa jejich života završením studia na Univerzitě obrany sice končí, ale jiná začíná. „Úspěšným dokončením našeho studia jsme se dostali zase na začátek naší cesty,“ řekl major Polášek. V zastoupení za absolventy Fakulty ekonomiky a managementu přečetl krátký projev rovněž podplukovník Ing. Jan Kyjovský, PhD., který poděkoval celému vědeckopedagogickému sboru Univerzity obrany a ocenil profesionální podporu, kterou učitelé svým studentům po několik let poskytovali.

Text a foto: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Univerzita obrany hostila seminář záložních důstojníků

Problematika velení v mezinárodním prostředí, základní principy fungování struktur NATO a spolupráce poddůstojnického a důstojnického sboru, to byla hlavní témata mezinárodního semináře mladých záložních důstojníků (YROS, Young Reserve Officers Outreach Seminar), který se konal 20. až 23. března 2013 na Univerzitě obrany v Brně. Cílem semináře, který pořádala Univerzita obrany spolu s Asociací záložních brigád, byla výměna zkušeností v bezpečnostních otázkách, a také pomoc mladým záložním důstojníkům v integraci do koaličního prostředí.

Mezinárodní seminář absolvovalo 21 záložních důstojníků, studentů programu Erasmus a další zájemci o tuto problematiku. „Na semináři vystoupili lektori z Univerzity obrany, Armády ČR, Francie a USA. Záložní důstojníci přicestovali do jihomoravské metropole z Dánska, Německa a Švýcarska,“ vyjmenoval účastnické státy major v záloze Arnošt Líbezný, prezident občanského sdružení Asociace záložních brigád a viceprezident CIOR (Mezispojenecká konfederace záložních důstojníků NATO) za Českou republiku.

Březnový seminář, určený především pro záložní důstojníky armád členských států NATO, byl již třetím v pořadí, který se konal na území ČR. „Hlavní přínos vidím v možnosti vyměňování zkušeností, zapojení obou běžně separovaných skupin do týmové práce a společného plnění úkolů v mezinárodním prostředí,“ sumarizoval význam konferenční poručík Jan Smetana ze 13. dělostřelecké brigády Jince, který se účastnil v minulosti již několika podobných akcí a od roku 2011 zajišťuje s mjr. Líbezným spolupráci 13. dělostřelecké brigády s AZB/CIOR. „Tyto kurzy jsou přínosné pro záložní i profesionální vojáky. Někteří z předešlých účastníků kurzů byli následně nasazeni i do mise ISAF (International Security Assistance Force), kde tak mohli

prakticky uplatňovat zde získané vědomosti,“ prohlásil Smetana.

Většina přednášejících dorazila na seminář do Brna již večer 20. března, samotné slavnostní zahájení se konalo o den později, v dopoledních hodinách. Zúčastněné přivítal prorektor Univerzity obrany pro marketing a vnější vztahy brigádní generál v záloze Rudolf Urban. Jeden z prvních přednášejících, děkan Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany plukovník Vladan Holcner, se ve svém příspěvku věnoval problematice českého armádního vzdělávání a leadershipu. Z Univerzity obrany vystoupili kromě prorektora Urbana a děkana Holcnera také podplukovníci Jaroslav Průcha, Miroslav Krčmář a Vladimír Šidla. Průcha hovořil o transformaci AČR od konce bipolarity, Krčmář referoval o historii nasazení československých a následně českých jednotek v zahraničních operacích. Kulturně historická přednáška tiskového mluvčího Univerzity obrany podplukovníka Šidly byla specifická, neboť se nekonala jen půdě univerzity. Posluchači v jejím průběhu navštívili hlavní památky brněnského centra města.

Základní fungování organizace CIOR vysvětlil ve svém referátu Christoph Merki, kapitán švýcarské armády. Objasnil kupříkladu, jak organizace v roce 1948 vznikla, a vysvětlil princip rotujícího předsednictví. Po dotazech studentů programu Erasmus, kteří se některých přednášek rovněž účastnili, Merki uvedl, že v organizaci nejsou zastoupeny jen státy NATO. „Součástí se může stát jakákoliv země, i když jedním z cílů CIOR je podpora politiky NATO,“ poučil studenty Merki.

K vzácným hostům mezinárodního semináře patřil plukovník v záloze Bruno Bucherie z Francie a generálmajor Robert Willson Smith III., který z USA vážil cestu mnoha tisíce kilometrů jen kvůli semináři. Generálma-

jor Smith se věnoval tématu leadership a svou přednášku oživoval častou interakcí s publikem. Studenti se rozdělili do „multinárodních týmů“ učili se, co se dá vyčíst z uniforem, a dostali za úkol vytvořit hodnocení fiktivního podřízeného.

Plukovník Bucherie, bývalý vojenský přídělnec Francie v České republice, hovořil o postupu francouzské armády v Mali, rozebral bezpečnostní situaci v zemi, rizika a důvody francouzského nasazení. Bucherie, plukovník (ve vlně) francouzské námořní pěchoty, byl mnohokrát nasazen v misích francouzské armády v Africe, například v Čadu, Kongu a Středoafričské republice. Ve svém referátu se detailně věnoval i významu operace SERVAL, kdy bylo poprvé od roku 1978 nasazeno francouzské výsadkové vojsko prostřednictvím leteckého výsadku o síle celého praporu. Cílem operace, jejíž název je odvozen od africké kočkovité šelmy, bylo pomoci maliským ozbrojeným silám zastavit postup radikálních islamistů.

Zajímavostí bylo rovněž vystoupení šrap. Ludka Kolesy, který čtyři roky působil jako hlavní praporčík aliančního Velitelství pro transformaci v americkém Norfolku a v roce 2012 obdržel nejvyšší možné vyznamenání NATO Meritorious Service Medal. Ve svém projevu se zabýval proměnou v kompetencích příslušníků jednotlivých hodnostních sborů. „Ještě v nedávné době úkoly vykonávané důstojníky dnes zvládají poddůstojníci nebo praporčíci, což úzce souvisí mj. se systémem jejich vzdělávání v rámci aliance,“ řekl šrap. Kolesa. Další podobné setkání záložních důstojníků se bude konat v létě tohoto roku a stane se součástí mezinárodního kongresu CIOR v Brně.

Text a foto: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Přednáška francouzského velvyslance na Univerzitě obrany

Univerzita obrany hostila v pátek 22. března 2013 francouzského velvyslance v České republice Pierra Lévyho. Velvyslance nejdříve přijal rektor-velitel univerzity plukovník Bohuslav Příkryl a poté následovala samotná přednáška, které se zúčastnili studenti 25. kurzu Generálního štábu armádního generála Tomáše Sedláčka a další příslušníci školy. Pierre Lévy hovořil především o Bílé knize zahraniční a evropské politiky Francie a aktuálním stavu ozbrojených sil.

Francouzský velvyslanec působil od října 2007 do července 2008 jako generální tajemník komise pro Bílou knihu zahraniční a evropské politiky Francie, jejímž hlavním úkolem bylo definovat cíle zahraniční politiky a navrhnout reformu ministerstva zahraničních věcí. Bílá kniha z roku 2008 prosazovala transparentnost a otevřenost vnější politiky Francie, a také multilateralismus jako nástroj diplomacie, který se stal synonymem šíření principu respektování lidských práv.

Vzhledem k ekonomické krizi, která měla i ve Francii obrovský dopad na rozpočet, je

nyní připravována nová Bílá kniha, zahrnující obrannou strategii státu, a velvyslanec přítomným vyložil, s jakými úskalími se její tvůrci potýkají. Francie patří k zemím s největším vojenským rozpočtem mezi státy NATO, ale i její ozbrojené síly musí kvůli dopadům hospodářské krize začít šetřit. Je tedy nutno rozhodnout, kolik procent z rozpočtu Francie bude určeno pro armádu.

Podle Lévyho je citlivá rovněž otázka míry odpovědnosti. Francie, jak podotkl, byla v NATO vždy aktivním členem. „Situační je složitá, nežijeme v míru. Mnohdy si neuvědomuje-

me, že postmoderní svět je směsicí nebezpečných konfliktů,“ uvedl Lévy a zmínil ohniska konfliktů v arabském světě, severní Africe a nebezpečí terorismu. Ve svém projevu se velvyslanec rovněž věnoval problematice globalizace, volného trhu a mezinárodní strategické politiky a zdůraznil, že je nutno prohlubovat kontakty mezi diplomacii a armádou. „Právě diplomaté a armádní důstojníci nejvíce určují mezinárodní vztahy,“ uvedl Pierre Lévy.

Text a foto: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Vojeňští přidělenci přednášeli v Kurzu Generálního štábu

Ve středu 27. února 2013 navštívili pracovně Fakultu ekonomiky a managementu Univerzity obrany vojeňští přidělenci působící na velvyslanectvích Spojených států amerických a Německé spolkové republiky v Praze. Jednalo se o vojenského přidělence USA plukovníka Phillipa Janzena a přidělence obrany SRN podplukovníka gšt. Andrease Meistera.

Jejich cílovou posluchačskou skupinou se stali příslušníci 25. kurzu Generálního štábu armádního generála Tomáše Sedláčka.

Vzácné hosty nejdříve přivítal děkan Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany plukovník Vladan Holcner, který zůstal přítomen i po celou dobu přednášek. Zahraniční vojeňští přidělenci

hovořili v rámci svých samostatných prezentací zejména o aktuálním stavu vlastních ozbrojených sil, hlavních úkolech, schválených obranných strategiích, plánovaných změnách ve struktuře a výzbroji vojsk. Dále se vyjádřili k očekávaným změnám v nasazení a působnosti svých armád v nejbližší budoucnosti. Na každou přednášku navazovala diskuse s příslušníky Kurzu Generálního štábu a akademickými pracovníky Katedry celoživotního vzdělávání FEM.

Návštěva vojenských přidělců byla příslušníky Kurzu Generálního štábu hodnocena jako zajímavé a užitečné setkání. Oboustranně napomohlo k hlubšímu poznání a pochopení všeobecných problémů a trendů, které musí naše armády řešit nebo jim společně čelit.

Text: pplk. Ing. Jaroslav Průcha, Ph.D.
Foto: Dr. Pavel Pazdera

Dekontaminace v Armádě ČR

Dne 4. dubna 2013 se pod záštitou ředitele Ústavu OPZHN Univerzity obrany plk. doc. Ing. Zdeňka Skaličana, CSc. a náčelníka chemického vojska AČR plk. Ing. Karla Huleji uskutečnil odborný seminář na téma „Dekontaminace a její realizace v AČR“. Jednání se konalo v prostorách Ústavu OPZHN ve Vyškově a jeho mottem byla „Racionalizace dekontaminačních směsí AČR“.

Odborného semináře se zúčastnilo celkem 32 osob, které zastupovaly velení chemického vojska AČR, Ústav OPZHN Univerzity obrany, Velitelství společných sil Olomouc, 31. brchbo Liberec, CBRN Defence COE Vyškov, 314. centrum výstrahy ZHN Hostivice, VeV-VA Vyškov, Vojenský výzkumný ústav, s.p. Brno, VOP CZ, s.p. Šenov u Nového Jičína, PVT, s.r.o. Hostivice (zástupci firmy CRISTANINI) a ZOM Štěpánov. Jednalo se tedy o odborníky v oblasti dekontaminace z výzkumné, uživatelské i výrobní sféry.

NCHV AČR ve svém úvodním vystoupení poukázal na význam dekontaminace VTM, objektů, terénu a osob při plnění úkolů jednotkami chemického vojska a uvedl iniciační faktory, které vedly k uspořádání tohoto semináře. Dále poukázal na nutnost úzkého provázání vědecké, výzkumné a výrobní sféry s konečnými uživateli, tj. jednotkami chemického vojska AČR.

Po jeho vystoupení následovaly v souladu s programem jednání jednotlivé příspěvky zaměřené na terminologii a názvosloví v oboru dekontaminace, standardizační dohody NATO a ČOS 681001 v oblasti dekontaminace, dekontaminační směsi zavedené v AČR,

dekontaminační technologie, ekologickou zátěž dekontaminačních směsí, záchyt a likvidaci odpadní procesní vody po dekontaminaci, výsledky výzkumu a vývoje v oblasti dekontaminace, skladování chemického materiálu a realizaci dekontaminace jednotkami 31. brchbo. Zásadní příspěvky, které zarámovaly problematiku semináře, přednesli pracovníci Ústavu OPZHN. Poté následovala diskuse zaměřená zejména na kroky vedoucí k provedení racionalizace dekontaminačních směsí pro AČR a s tím spojenou novelizací ČOS 681 01, zkušenosti a problematice body při realizaci dekontaminace, otázky logistického zabezpečení a stanovení hlavních směrů rozvoje chemického vojska v oboru dekontaminace.

Z jednání odborného semináře byly formulovány následující závěry:

- Racionalizovat systém dekontaminačních směsí AČR – ponechat směsi ODS-5 a OR-3, zavést směs EDS ;
- Řešit problematiku dekontaminace letecké techniky s cílem vyvinout odpovídající dekontaminační směsi a technické prostředky pro jejich dekontaminaci.
- Dokončit vývoj směsi pro dekontaminaci vnitřních povrchů a citlivých materiálů, včetně způsobu jejich aplikace a směsi pro prostředky individuální ochrany.
- Realizovat výzkum a vývoj v oblasti záchytu a likvidace procesních vod po dekontaminaci.
- Zabývat se problematikou technických prostředků pro částečnou dezaktivaci VTM.
- Vypracovat studii k problematice lehkých dekontaminačních týmů.

- Řešit zabezpečení výcviku dekontaminačních obsluh výcvikovými kontaminanty a dekontaminačními látkami, které umožní bezpečný a ekologický výcvik.

- Zahájit řešení problematiky kontroly úplnosti dekontaminace.

- Řešit problematiku stanovení norem plošné spotřeby dekontaminačních směsí v závislosti na teplotě, pro teplotní škálu po cca 10–15 °C.

- Zahájit vývoj roztokového prostředku okamžité dekontaminace určeného na výstroj.

- Zahájit jednání s orgány logistiky k problematice dekontaminace, výstroje, strýže a prádla.

- Realizovat kontrolu aplikace (nástríku) stanovených množství směsi pomocí nástřikových proudnic.

- Ujednotit názvosloví v oblasti CHZ a OPZHN ve všech vojenských publikacích, novelizovat ČOS 681 01, vojenský předpis Vševojsk-2-11 a Vševojsk-2-1.

Na závěr jednání poděkoval ředitel Ústavu OPZHN autorům diskusních příspěvků za jejich zpracování a prezentaci a všem přítomným za aktivní účast na odborném semináři. Účastníci semináře označili jeho jednání jako velmi přínosné a projevíli zájem o konání obdobných seminářů i v dalších oblastech činnosti chemického vojska AČR.

**Text: Ing. Petr Žuja, Ph.D.,
plk. doc. Ing. Zdeňk Skaličan, CSc.
Foto: Ing. Petr Žuja, Ph.D.**

M4 carbine

The M4 carbine can trace its heritage all the way back to 1965 when engineers at Colt began to develop a lightweight and handy carbine based on the M16A1. The gun was created to fire single shot or fully-automatic and, as a harbinger of things to come, the Model 610B was equipped with a three-round burst limiter.

The only downside that arose with the carbines was the short ten-inch barrel and some problems with ammunition causing frequent jamming incidents, which gave the M16 family in general a bad reputation. This was made worse by excessive carbon build up inside the barrel when the M16/CAR-15 series was fired on full automatic. This was truly problematic in that the weapons had been advertised to the soldiers in the field as not needing cleaning and as proof of this there were no cleaning kits issued. As a remedy the barrels of the weapons were chrome plated which made it easier for cleaning rods to remove excess build-up. In addition firearms cleaning kits were hurriedly rushed to operational soldiers.

However there was an additional problem encountered as they had not adjusted the size of the gas port for the ten-inch barrel which resulted in sporadic operation. To correct this problem the barrel was lengthened to 11.50 inches overall. The weapons were also fitted with a flash suppressor on the end of the barrel as testing had shown that the weapons had an excessive muzzle flash which was visible during night time operations.

(adapted from Combat and Survival, August 2001)

III. Fill the gaps with word from exercise II.

One of the most interesting items the new ___1___ can mount is a suppressor which is designed to ___2___ on the threads of the ___3___ and be used in conjunction with ___4___ ammunition. Degree of ___5___ is rated at or above 30dB and the effect of this is to ___6___ the sound signature of the carbine to that of a .22 rim fire. It is important to note here that subsonic ammunition is part of the equation when using the ___7___; failure to do so would be disastrous as the crack of the shot would not be reduced.

The carbine was specifically designed to allow it to mount the M203 40mm grenade ___8___. This device is a common sight to be found on the M4 as many special operations types prefer having the extra bit of firepower along on a mission.

Key III: 1 carbine, 2 mount, 3 barrel, 4 subsonic, 5 suppression, 6 reduce, 7 silencer, 8 launcher

I. Read the statements and decide if they are true or false. Tick T for true and F for false.

- The M4 carbine was originally developed to fire in fully automatic mode only.
- The gun itself was flawless; some problems were caused solely by ammunition.
- In the field the gun needed no cleaning kit.
- Some malfunctions were caused by the wrong size of the gas port.
- The gun without a flash suppressor could reveal the shooter's position when fired at night.

Key I: 1F, 2F, 3F, 4T, 5T

II. Match the words with their definitions.

1. Barrel	a) To make something less or smaller in size/quantity/price
2. Carbine	b) A device that is used to send a rocket/missile/projectile into the sky
3. Launcher	c) To fix something into a position on something
4. Mount	d) Less than the speed of sound
5. Reduce	e) The part of a gun like a tube through which the bullets are fired
6. Silencer	f) The act of preventing something from growing
7. Subsonic	g) A device that is fixed to the end of a gun in order to reduce the amount of noise that it makes when it is fired
8. Suppression	h) A short light rifle

Key II: 1e, 2h, 3b, 4c, 5a, 6g, 7d, 8f.

Vnímám velkou profesionalitu v české armádě

Kromě 7 důstojníků z útvarů a zařízení AČR, se kurzu účastnil také příslušník Ozbrojených sil Slovenské republiky. Kapitán Radoslav Kormaňák, rodák ze slovenského města Tvrdošín, absolvent Akademie ozbrojených sil gen. M. R. Štefánika, hovořil o samotném kurzu, české a slovenské armádě, a prozradil také, zda se v České republice dvacet let po rozpadu společného státu cítí jako cizinec.

Je kurz na Univerzitě obrany vaším prvním studiem odehrávajícím se v České republice?

V ČR jsem již podruhé. V roce 2009 jsem absolvoval přípravu v rámci bojové skupiny Evropské unie (BG EU CZE SVK). Příslušníci Armády ČR kromě jiného plnili úlohu vedoucího státu z hlediska zabezpečení logistických způsobilostí. V případě reálného nasazení by příslušníci ozbrojených složek SR byli zajišťováni kolegy z Armády ČR. Neměl jsem absolutně pochybnost, že by Češi měli problém poskytnout některé z deklarovaných způsobilostí. Už tehdy jsem vnímal velkou profesionalitu v české armádě.

Na Univerzitu obrany jste byl vyslán Generálním štábem Ozbrojených sil Slovenské republiky, proč zrovna vy?

Působil jsem na misi OSN na Kypru, na velitelství v logistické pozici. Vrátil jsem se z mise, a bylo mi naznačeno, že mým dalším působištěm bude zřejmě Bratislava, generální štáb. Jsem devět let v hodnosti kapitána a teď

mohu poprvé absolvovat konkurenční výběr, mechanismus řízení lidských zdrojů, systém povyšování. U nás komise zasedá a vybírá důstojníky na povýšení. Nastaví se parametry, které schopnosti budou oceněny nejvyššími body, a jejich suma tvoří pořadí. Ti pod čarou povýšení nebudou a musí čekat na další šanci.

Kurz na Univerzitě obrany vám tedy může pomoci k povýšení a k další kariéře.

Ano. Tento kurz patří do portfolia odborné přípravy, a protože se koná v České republice, je tedy chápán jako zahraniční. Vzhledem k naší aktuální legislativě musí důstojník, se kterým se počítá na povýšení, absolvovat adekvátní kariérní kurz. Některé jsou organizovány na Slovensku, např. na Akademii ozbrojených sil, ale lze jet i kupř. do USA nebo jinam. Na základě bilaterálních smluv mezi naší a českou stranou se domluvilo místo na Odborném kurzu logistiky pro jednoho slovenského příslušníka, a tím jsem byl nakonec já.

Když jste se dozvěděl, že jedete do Brna studovat 8 týdnů na Univerzitu obrany, jaká byla vaše reakce? Těšil jste se, anebo byste dal naopak přednost jiné lokalitě?

Tento kurz se mi obsahově jevil jako velmi zajímavý, hodí se pro top management logistiky. Potěšilo mě, že jej mohu absolvovat. Byl to rozkaz, ale akceptoval jsem ho s radostí. Studoval tu i můj bratr, je také důstojník a o Univerzitě obrany má to nejlepší mínění. Je to pro mě čest, že jsem mohl být studentem jedné z nejlepších škol v bývalém Československu.

Jak probíhala výuka v rámci kurzu?

Byly nám formou prezentací poskytnuty informace o funkčních oblastech logistiky, útvarech v AČR. Zhruba polovinu kurzu tvořila praktická část, návštěva logistických zařízení AČR. Týdenní teoretické zaměstnání probíhalo nejdříve na Sekci logistiky Ministerstva obrany v Praze. Potom jsme v rámci praktických aktivit navštívili ještě základny logistické brigády, logistické podpory a její pod-

řízené prvky, útvary vzdušných sil atd. Prakticky nám bylo ukázáno, jak zařízení fungují, jaké je jejich poslání, personální naplnění. A dozvěděli jsme se, jak bude vypadat AČR po reorganizaci.

Na Univerzitě obrany v Brně probíhal od 4. února do 28. března 2013 osmitýdenní odborný kurz logistiky, který byl určen pro absolventy Kurzu vyšších důstojníků logistických odborností. Účastníci kurzu absolvovali čtyři týdny teoretické výuky na Katedře logistiky FEM, v pátém týdnu se konaly přednášky lektorů v prostorách Sekce logistiky Ministerstva obrany v Praze a poslední tři týdny proběhly formou praktických zaměstnání u vybraných logistických útvarů a zařízení AČR.

Československo se rozpadlo před dvaceti lety. Cítíte se zde stále jako doma, anebo je pro vás Česká republika už naopak cizinou? Byla pro vás čeština při studiu problematická?

Cítil jsem se tu jako doma, po všech stránkách. Jazyk nebyl vůbec žádný problém. Kamarádi z Univerzity obrany si ze mě dělali legraci, neustále mi něco překládali do slovenštiny, abych rozuměl. Zkrátka recese. Z hlediska jazyka se nedá hovořit o rozdílu, moje generace zažila jeden stát, a ani syn nevidí rozdíl. Dívá se na české pohádky s českým dabingem, máme české přátele. Reaguje tak, že stoprocentně rozumí. Ale slyšel jsem, že české děti už mají problém se slovenštinou. Pro mou rodinu není ČR cizinou.

Zmínil jste, že jste si na Univerzitě obrany našel přátele. Zůstanete s nimi i po odjezdu z České republiky v kontaktu?

To je vysoce pravděpodobné. Doufám, že jsem navázal vztahy, které budou pokračovat. Měl jsem ambici sem do České republiky přijít a dozvědět se něco nového, a chci teď, aby moji čeští kolegové přišli zase k nám, na Slovensko. Na oplátku jim ukážu, jak to chodí u nás.

Jaké jsou vaše ambice do budoucna? Chtěl byste pracovat v České republice?

Pokud se mě ptáte na pracovní pozici v ČR, teoretická možnost tu je, ale je to zřejmě nedosažitelná meta. Jedná se o jedno místo, které obsazuje Slovenská republika v Mnohonárodním centru pro koordinaci logistiky (MLCC – Multinational Logistics Coordination Centre), které sídlí v Praze. Bude záležet na slovenském personálním managementu, aby vybrali toho nejvhodnějšího kandidáta.

Text a foto: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Podpis memoranda o spolupráci v oblasti přípravy studentů

V pondělí 4. března 2013 bylo v Brně podepsáno Memorandum o spolupráci mezi Univerzitou obrany a Velitelstvím výcviku – Vojskou akademií Vyškov v oblasti vojenské přípravy a vzdělávání studentů vojského prezenčního studia univerzity.

K memorandu připojili své podpisy rektor-velitel Univerzity obrany plukovník Bohuslav Příkryl a velitel Velitelství výcviku – Vojské akademie plukovník gšt. Ján Koziak. „Jakkoliv se může zdát uzavření memoranda formální záležitostí, jde o významný pokrok v rozvoji vztahů mezi oběma armádními institucemi,“ řekl na setkání náčelník Generálního štábu Armády České republiky generál-poručík Petr Pavel. Ten také pozitivně kvitoval výsledky dosavadních pracovních jednání k dané problematice na úrovni vedení resortu MO a Generálního štábu AČR, tak i na úrovni operačně-taktických velitelství, managementu UO a velení VeV-VA.

„Předkládaný dokument je o vymezení rolí v přípravě vojenských profesionálů. Deklaruje jasné postavení a také povinnosti obou institucí v celém procesu vzdělávání a vojenské přípravy studentů prezenčního studia,“ upřesnil před podpisem rektor-velitel Univerzity obrany plukovník Bohuslav Příkryl. Za velice přínosné považuje memorandum i velitel Velitelství výcviku – Vojské akademie plukovník gšt. Ján Koziak, který mimo jiné pozname-

nal: „Dokument jednoznačně vymezuje naše kompetence, práva a povinnosti ve vzdělávání a přípravě studentů a absolventů studijních programů Univerzity obrany.“

Podpisu memoranda se zúčastnili náměstek ministra obrany pro personalistiku Michael Hrbata, ředitel sekce – personální ředitel MO Petr Vančura, velitel společných sil brigádní generál Ján Gurník a další představitelé Armády ČR a Univerzity obrany. Jak uvedl náměstek Hrbata, Univerzita obrany dává to nejlepší možné vzdělání našim vojákům. „Přitom je důležité smysluplné provázání s Velitelstvím výcviku – Vojskou akademií, kde probíhá jejich vojenský výcvik. Půjde o pevnější sepětí s praxí,“ zdůraznil Michael Hrbata.

Memorandum představuje počátek vyšší úrovně spolupráce a koordinace činností obou zainteresovaných institucí při formování kvalitativně nového profilu absolventů Univerzity obrany, a to jak v rovině vojensko-profesní a vojensko-odborné, tak i v oblasti vysokoškolské. Výstupní profíl absolventů bude reflektovat úkoly formulované v „Bílé knize o obraně“ a zejména konkrétní požadavky a potřeby garantů jednotlivých vojenských odborností Generálního štábu AČR, jako hlavních zadavatelů koordinovaného vzdělávání a vojenské přípravy studentů Univerzity obrany.

Text a foto: Dr. Pavel Pazdera

Romanian Students at the University of Defence

Let me introduce the foreign cadets *Alexandra Virlan* and *Codrin Murariu*, who are currently attending internship at the University of Defence. They have come from Romanian „Henri Coanda Air Force Academy“ (in Braşov), where they are in the second year of their studies. Next year they are going to graduate. They are gaining experience at the University of Defence – the Department of Air Defence Systems within the ERASMUS study program for a period of three months

How did you find out about the University of Defence (UoD)?

Captain Sebela visited our academy a few months ago and he made a few presentations about UoD. This is how we found out about the Czech UoD. Together with our colleagues, we asked captain Sebela some questions and he was delighted provide us with various relevant answers.

Why have you decided to take part in the internship in the Czech Republic? Or, did the choice of the country depend on you? Who influenced your choice to study at this department?

We have decided to be part of an internship in Czech Republic, because it seems to be a great opportunity. We had the chance to choose between Czech Republic and Slovakia, or to wait for another year, so as to choose Poland. But Czech Republic was the most interesting destination for us. In our opinion, UoD is very well prepared from all points of view, having a good quality education system and prestige. We are studying here, at UoD, in the same specialization as in Romania – AD missiles.

For how long will you be studying here and what knowledge do you expect to acquire?

We will be studying here for three months and almost three weeks have already passed. We expect to improve our English and we are sure, we will manage that because our English teachers are very well prepared and they make interesting courses that really draw our attention. Topics such as antennas and wave propagation will also help us a lot in our missiles practical training, because everything is closely linked while preparing the missile, launching it and sending routing orders and receiving signals from the rocket during flight to the target, as well.

Are subjects within UoD difficult for you?

There is a level of difficulty because we are not studying in our native language, but it is

not so hard and it is a wonderful opportunity for us to study into another language. We are confident we can handle each situation that may appear.

What subject is the most interesting for you?

Well, we really like the Military English course, because we do something different and unexpected every time. It is a really challenging course, because we speak a lot about different topics and we also laugh and make jokes. It is a course that passes really quickly and we feel relaxed during it. The teacher succeeds to make us feel like we are free to say anything and we really enjoy it. The Antennas and Wave propagation course is also interesting, because the teacher is so kind and spends a lot of time to give explanations. After courses we always find some time to talk a little bit about our hobbies and she gives us clues about places that we should visit during our internship.

How do you find studying in a foreign language? Have you already improved your English skills – reading, speaking and writing?

Sometimes it is easier because there are no unknown words, but sometimes we have problems with understanding what the teacher says, especially when it comes to Antennas and Wave propagation course that has plenty of specialized terms.

Are you studying Czech language? If yes, is it difficult for you? Which words have you already learned?

No, unfortunately we do not study Czech language. We think it is very difficult and also very different from Romanian. Anyway we know something like “Have a good day”, “Thank you” and “Goodbye”.

What is the difference between studies in CR and in Romania? Is the education system similar?

Till now, we have not found any significant differences between levels of education, but we should wait to see how hard will be the

first exam. But we have found some differences when it comes to accommodation. It is first time when we see a unit so scattered in town. It is quite far to reach “Cerna Pole” to courses.

Do you see any difference in the official military activities?

Of course, there are some differences, but also many similarities so it is really nice to be part of some military activities. We raise our national flag every morning and we sing our national anthem, except for weekends, of course. And we also do our morning inspection in a different way. We stay in line, not in column, and the inspection is in front, not aside. Maybe there are more differences, but it is hard for us to notice them, because we do not understand the orders and Czech language.

What is the difference between Romanian and Czech uniforms?

There are not many differences between our uniforms and yours. They are quite the same but the main difference is regarding the ranks, because they look very different from ours. We have a uniform with dark green spots for the combat uniform and it also has a different pattern. We use picked caps at the combat uniform, while the Czech armed forces use berets.

What were your impressions during the first days in CR? Did you have a culture shock or are our nations similar?

Codrin: I did not have a cultural shock, but yes, people here in Czech Republic are nicer than in Romania. I find them a bit more civilized and more respectful than back home.

Alexandra: I can easily say I had a cultural shock when I arrived here, because the town has a lot of history and I have not seen this type of buildings anywhere in Romania. First time I thought they were some sort of museums or anything of the kind, but I realized that all of them are just blocks. It was weird for me to see so many statues on a building or at the building entrances. I like the town, and I also like history, so it really attracts me, but now I am waiting for spring to come to visit new places like the fortress and other beautiful places from Brno and its surrounding areas.

What about Czech students? Do they help you? Do you find them more curious or more importunate? Do they keep their distance? Have you found any friends here yet?

In the beginning, everyone was kind of staring at us and it was more than weird. But after our first course with other Czech students, we manage to know each other and we became friends really fast. We also went out a few times with them and I am sure we will continue to do that really often. If we need something we just have to ask, because they are quite pleased to help us in any situation. And about friends, we make new ones almost every day. After the first meeting, most of them are curious to find out more about us and about Romania and this is how we manage to see each other in pubs, clubs and even in trips.

How would you describe Czech mentality and, on the other hand, how would you describe the typical Romanian character?

Czech mentality is similar to Romanian mentality in terms of military system. Each mentality is developed by features and management. The functions are the same, only ranks are different. Regarding students, the Czech mentality is in a better position than the Romanian one in terms of freedom. This can be seen as an advantage or disadvantage, depending on results at school and in military terms. But as a Romanian I like here and I will try to return in Brno if I have the chance.

Will you come to the Czech Republic – to UoD - in the future again or was this internship satisfactory and you will prefer to avoid the country situated in the heart of Europe?

Codrin: I will definitely try to come back here at some point in the near future.

Alexandra: This is a lovely town for me, because I love towns with so much history. Till now I think it is awesome that I had the chance to come here and I am grateful for the ones that made this possible. I am sure that my opinion will not change in this period of time while I am staying here so I will certainly want to return here as a student or even better, as an officer.

What is your other future military carrier?

Codrin: Actually I do not have any other future military career; I am just waiting for my graduation and my first military rank.

Alexandra: For my future military carrier I have the possibility to choose between artillery and missiles. I will chose missiles, because it is more attractive for me and I like it more. Cannons are also interesting, but it is not a girl's dream, even if the girl really likes armed forces. Let's say, it is a job mostly for guys.

Text a foto: kpt. Ing. Miroslav Šebela, Ph.D.

Kurzy češtiny pro příslušníky rakouského Bundesheeru

V akademickém roce 2011/2012 a 2012/2013 byly v rámci Plánu dvoustranné spolupráce mezi Jazykovým institutem Zemské akademie ve Vídni a Centrem jazykové přípravy UO realizovány dva třítydenní kurzy českého jazyka pro příslušníky rakouského Bundesheeru. Listopadový kurz se uskutečnil v termínu od 12. 11. do 30. 11. 2012 a lednový kurz proběhl ve dnech 7. 1.–25. 1. 2013.

Hlavní náplní kurzů byla výuka českého jazyka zaměřená na tematické okruhy, které korespondovaly se zkouškou NATO 6001 SLP 2 a SLP 3. Vyučující Skupiny ostatních jazyků CJP UO se soustředili na rozvoj všech řečových dovedností, ale vzhledem k preferenci

jednotlivých účastníků kurzů, byl hlavní důraz kladen na dovednost mluvení.

Kromě výuky obecného českého jazyka měli rakouští důstojníci možnost studovat českou vojenskou terminologii v rámci probíraných odborných vojenských témat, jejichž výuku zabezpečovali příslušníci Katedry vojenského managementu a taktiky. Vybraná vojenská témata byla ze strany účastníků velmi kladně hodnocena především pro unikátní možnost výměny názorů a zkušeností.

Na názory a dojmy z právě skončeného kurzu jsme se zeptaly šrap. W. Ernsta a šrap. W. Majewského:

Do jaké míry byl pro vás tento kurz přínosný?

Velkým přínosem byl pro nás poslech s porozuměním. Bylo to velké opakování slovní zásoby a procvičení konverzace. Ještě nikdy jsme se češtinu neučili takto intenzivně.

V čem jste se dle vašeho mínění zlepšili?

V poslechu – zvládáme reagovat na různá témata, dále v porozumění a konverzaci.

Co se vám na kurzu nejvíce líbilo?

Vysoce kvalifikovaní a zdvořilí lektori, různá a zajímavá témata, střídání lektorů.

Co vás během kurzu překvapilo?

Např. to, že vyučování trvá 90 minut a že je vše tak dobře zorganizováno.

Máte nějaká doporučení ohledně skladby kurzu, probíraných témat (v obecném/vojenském odborném jazyce)?

Lektori jsou vysoce kvalifikovaní. Skvělý je nápad pana pplk. Zdeňka Flasara navštívit příště VVP Březina, zajímavé by bylo i navštívit bojovou rotu. Civilní témata byla výborně zvolena, příště by bylo možné některá nahradit vojenskými. Vyučování po obědě není nutné, protože dopoledne je dost náročné, máme styk s jazykem vždy a všude – proto z našeho pohledu nejsou nutné ani domácí úkoly.

Závěrem je třeba poděkovat všem, kteří se na výuce i organizaci kurzů podíleli, protože je jejich zásluhou, že výuka byla kvalitní a na vysoké úrovni.

Text: Mgr. Tereza Krupková,
PaedDr. Irena Ševčíková

Nebudeme sedět, ale budeme něco dělat...

...říkává s oblibou stíhací pilot, nositel řádu Bílého lva plk. ve výsl. Emil Boček. Dne 25. února se dožil 90 let. Dnes už je jedním z mála žijících příslušníků československého letectva ve Velké Británii a ostatně válečných veteránů vůbec.

K významnému životnímu jubileu jej přijal primátor města Brna Roman Onderka, a také hejtman Jihomoravského kraje Michal Hašek. Největší radost Emilu Bočkovi způsobila oslava v Brně-Tuřanech, kde se narodil. Zúčastnilo se jí kolem 250 lidí, konala se v orlovně, která byla zaplněná do posledního místečka. Převládaly modré stejnokroje letců z 22. základny letectva v Náměšti nad Oslavou, konkurovaly jim uniformy RAF a nechyběly ani stejnokroje československých legionářů z 1. světové války.

Oslava byla velice působivá a lidská zároveň. Bylo vidět, že místní i příznivci letectví a vojenské historie si slavného rodáka velice váží. Seděl skromně a důstojně oproti tomu davu pod českou a britskou vlajkou a příjemně se usmíval. Člověk by nevěřil, že tento bělovlasý, nepřilíši vysoký muž jako šestnáctiletý mladík měl dost odvahy a vytrvalosti nato, aby se vypravil na dlouhou cestu do zahraničního odboje, z níž se ostatně nemusel vrátit.

Mezitím, co se střídali gratulanti s dary (a nebylo jich málo – zástupci Krajského vojenského velitelství, Univerzity obrany, letci z Náměště, kluby vojenské historie, legionáři, starosta městské části, představitel britského výcvikového týmu na VeV-VA ve Vyškově...), promítal jsem si, co vše musel prožít, aby se dostal k cíli. Z domova odešel tajně dne 27. 12. 1939, přes Slovensko se dostal do Budapešti, kde byl zadržen a vrácen zpět na Slovensko. Po několika pokusech se dostal opět do Budapešti na francouzský konzulát. Francouzi zorganizovali přesun do přátelské Jugoslávie. Odtud byl jako člen skupiny čs. vojenských dobrovolníků přepraven přes Řecko a Turecko do Bejrútu. Skupina pak lodí odplula 5. 4. 1940 do Marseille a 16. dubna se konečně hlásil u čs. armády v Agde.

Byl zařazen k 9. rotě 1. pěšího pluku. Po měsíci ke 2. čs. pěšímu pluku, se kterým prodělal ústupové boje proti Němcům. Po porážce Francie dorazil 26. 6. 1940 do středomořského přístavu Sete. Měl štěstí, již následující den odplul egyptskou lodí Rod-el-Farag do Velké Británie, do Liverpoolu připlul 12. července 1940. Čechoslováci byli v táboře v Cholmondeley, zde 17. srpna požádal o převelení k letectvu. Hodně zážitků na tak mladého kluka? Kdepak, to byl vlastně jen začátek. Začátek, ze kterého nemuselo být návratu. Takto ale zřejmě nikdo z těch převážně mladých mužů neuvažoval. Kdyby ano, i oni by zůstali doma.

Ale jak to bylo vlastně dál? Dne 21. 9. 1940 byl přijat do RAF a následně odvelen do kurzu pro letecké mechaniky v Hedgesfordu.

Po jeho absolvování 8. 2. 1941 získal kvalifikaci letecký mechanik-drakař a 26. 4. 1941 byl zařazen jako mechanik k 312. čs. stíhací peruti, kde působil do 28. října 1942. Poté byl odeslán do pilotního výcviku. Nejdřív k výcvikové jednotce pro začátečníky v Paigntonu. Po zkouškách se přemístil k 3. základní letecké výcvikové škole v Shellingfordu. Dne 23. 6. 1943 odplul ze skotského Greenocku do Kanady, kde výcvik stíhacího pilota 28. ledna 1944 úspěšně dokončil. Poté se vrátil do Británie. Ve dnech 2. 4. – 20. 5. 1944 pobýval v 7. sběrném středisku pro absolventy leteckého kurzu ze zámoří v Harrogate, pak nastoupil u 5. pilotní pokračovací letecké jednotky v Ternhillu. K dalšímu pilotnímu výcviku odešel už k 57. operační výcvikové jednotce – základny Eshott a Boulmer.

Dne 20. 10. 1944 byl přidělen jako pilot letky „B“ k 310. čs. stíhací peruti, dislokované na letišti North Weald. První operační let podnikl 28. října. Od té doby se účastnil bojových akcí při doprovodech spojeneckých bombardérů nad Evropu a při útočných akcích na německé pozice. Uskutečnil 26 operačních letů a nalétal 73 hodin a 50 minut. Poslední bojovou akci provedl už po válce 12. 5. 1945 z letiště v Manstonu.

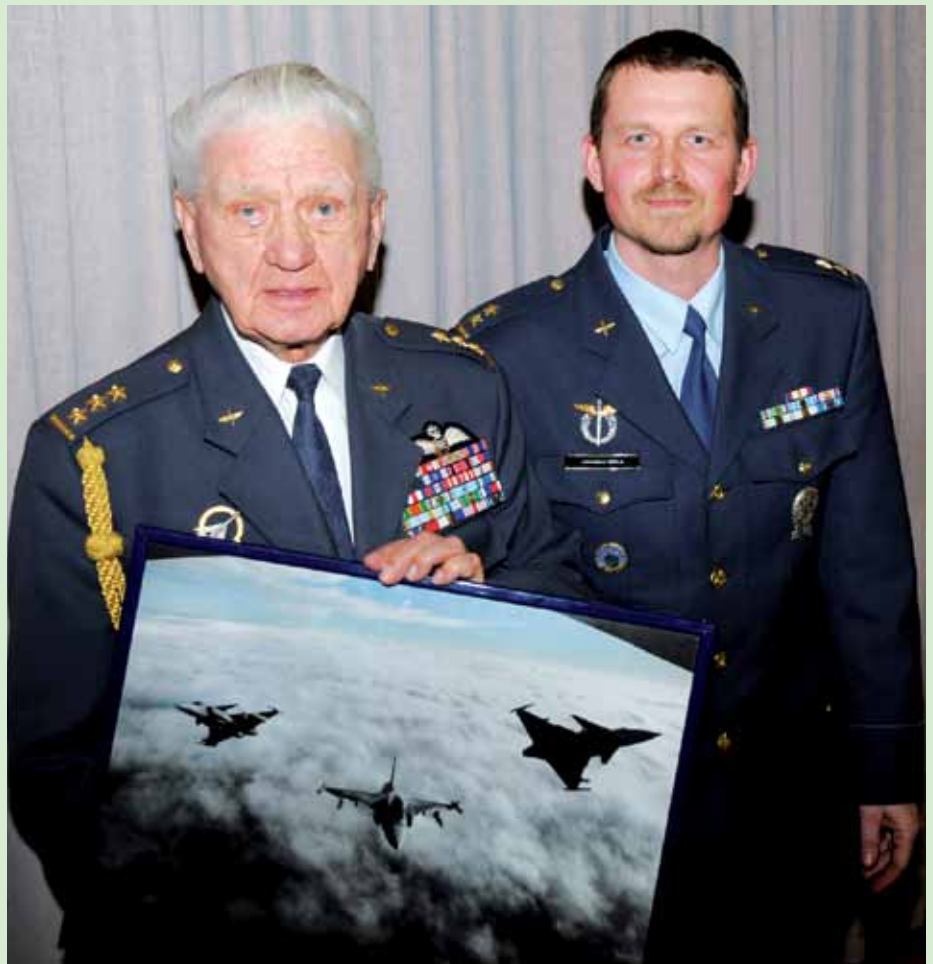
Dne 13. 8. 1945 přistál s ostatními piloty čs. stíhacích perutí v Praze-Ruzyni, následně

byl přidělen k Leteckému pluku 2 v Praze-Kbelích a byl povýšen na rotmistra letectva v záloze (1. 12. 1945). Z válečné anabáze si přinesl pět našich (Čs. válečný kříž 1939 – 2x, Čs. medaile Za chrabrost před nepřitelem, Čs. medaile Za zásluhy II. stupně, Čs. vojenská pamětní medaile F-VB) a stejný počet britských vyznamenání. Tak skončil jeho válečný příběh. Dobrodružství a romantiku (byla-li nějaká) odvála válečná vřava. Domů se vrátil mladý, ale vyzrálý muž, který splnil svou povinnost.

Dne 2. 3. 1946 odešel z armády (tím se vyhnul perzekucím). Chvilu pracoval jako soukromý automechanik, později jako prodáváč v Mototechně. V letech 1958–1983 byl zaměstnán jako soustružník ve výzkumném ústavu Čs. akademie věd v Brně. Jeho zásluhou stojí socha druhého čs. prezidenta Edvarda Beneše v Brně. Zasloužilý vojenský letec Emil Boček, nově čestný předseda obou brněnských jednot ČsOL, se v současnosti aktivně účastní besed a přednášek. A když může, tak se i nyní posadí za knípl sportovního letadla. Přejme mu proto vitalitu, optimismus a dobré zdraví alespoň do stovky!

Text: Tibor Dávid

Foto: Mgr. Marek Žižlavský

Univerzita obrany si připomněla 14. výročí vstupu ČR do NATO

V úterý 12. března 2013 se na Univerzitě obrany uskutečnilo slavnostní shromáždění příslušníků školy u příležitosti 14. výročí vstupu České republiky do Severoatlantické aliance. Akademická obec univerzity a představitelé partnerských občanských sdružení si tak připomněli tento významný den České republiky a její armády.

Prorektor pro vnitřní řízení Univerzity obrany plukovník gšt. Ing. Miloslav Bauer, Ph.D. v úvodním projevu kromě důležitosti tohoto historického zlomu připomněl cestu, po níž prošla Armáda České republiky od začlenění do sil Severoatlantické aliance až po současnost. „Členství naší republiky v NATO se výrazně promítá právě do přístupů k výstavbě a zaměření ozbrojených sil České republiky. Smyslem našeho úsilí je rozvíjet aliančně integrovanou, moderně vybavenou a efektivně vycvičenou armádu, která i přes omezený rozpočtový rámec bude schopná se ctí dostát nejen dnešním, ale také budoucím výzvám,“ uvedl prorektor.

Členství v NATO se rovněž promítá i do koncepčních změn v české armádě. „Změny se nedotýkají pouze roviny technického a technologického vybavení vojsk a velitelsko-manažerských schopností řídicích struktur, ale především oblasti kvality personálu a etického rozměru myšlení a chování příslušníků ozbrojených sil. Měnící se prostředí ve společnosti i v AČR, se dotýká bezprostředně i Univerzity obrany,“ podotkl plukovník gšt. Miloslav Bauer.

Podle prorektora klíčovými milníky, které vymezují a určují zaměření přípravy a vzdělávání studentů Univerzity obrany, budoucích vojenských profesionálů, jsou Bílá kniha o obraně, Koncepce přípravy a vzdělávání vojenského personálu a Strategická koncepce Severoatlantické aliance. „Tyto materiály mají rozhodující vliv i na transformaci systému vzdělávání na Univerzitě obrany, jejímž výsledkem budou nové, resp. aktualizované studijní programy, které budou implementovány do procesu vzdělávání na univerzitě od počátku akademického roku 2014/2015.“

Jak dále zaznělo na shromáždění akademické obce, Univerzita obrany má své nezastupitelné místo jako resortní instituce pro přípravu vojenských profesionálů dle standardů Severoatlantické aliance v oblasti terciárního vzdělávání, teoretické přípravy

ve specializovaných kurzech a instituce pro celoživotní vzdělávání v resortu MO. O tom svědčí i hodnocení práce absolventů školy na různých velitelských postech nejen ve struktuře AČR, ale především při plnění úkolů v zahraničí. Konečně s prací jednoho z nich, podplukovníka gšt. Ing. Jaroslava Míky, se mohli seznámit i účastníci slavnostního shromáždění.

Velitel 211. taktické letky „Generála Františka Chábery“ z 21. základny taktického letectva v Čáslavi podplukovník gšt. Jaroslav Míka pohovořil o působení příslušníků úkolového uskupení AČR v misích Baltic Air Policing 2009 a 2012 v Pobaltí, které byly testem technologické vyspělosti našeho taktického letectva a úrovně připravenosti jeho příslušníků působit mimo domácí půdu. Během loňské více než čtyřměsíční mise provedli příslušníci letky na bojových letounech JAS-39C Gripen patnáct ostrých startů, takzvaných Alpha Scramble, proti narušitelům

v zóně odpovědnosti. Nad Pobaltím nalétali 326 letových hodin a uskutečnili 298 letů, což je nadprůměrný výkon ve srovnání s jinými aliančními kontingenty, které zde během devíti let působily.

Univerzita obrany využila tohoto významného dne k ocenění veterána druhé světové války plukovníka ve výslužbě Emila Bočka, který před několika dny oslavil významné životní jubileum, devadesátiny. Rektor univerzity udělil plukovníku Bočkovi plaketu Univerzity obrany za zásluhy o svobodu naší vlasti a osobní přínos k rozvoji vojenské vlastenecké výchovy a kultivaci historického vědomí studentů Univerzity obrany. Plukovník letectva Emil Boček byl příslušníkem slavné 310. československé stíhací perutě RAF ve Velké Británii, kde létal na letounu Spitfire LF Mk.IX NN-P.

**Text: dr. Pavel Pazdera
Foto: Mgr. Marek Žižlavský**

Univerzita obrany se představila na Týdnu s armádou v Liberci

Taktický simulátor VBS2 VTK obležený dětmi ze základních škol byl základem prezentace Univerzity obrany na březnovém Týdnu s armádou v Liberci.

Univerzita obrany se zapojila do letošní první prezentace Armády České republiky na veřejnosti v rámci Týdnu s armádou, které navazují na stejnou akci uspořádanou ministerstvem obrany v minulém roce. Do Týdnu s armádou se Univerzita obrany zapojila vloni v Třebíči, kde její studenti předvedli ukázky bojového umění MUSADO a ukázky uniforem a výstrojních součástek ze základní výbavy vojáka Armády České republiky.

Liberecký Týden s armádou se nesl ve znamení oslav 20 let vzniku Armády České republiky. První den se odehrál ve sportovní hale Dukly Liberec a byl naplněn sportovně soutěžním kláním v netradičních vojenských disciplínách pod heslem „Kdo si hraje, nezlobí“. Zúčastnilo se ho přes pět set dětí z libereckých základních škol. Vedle sportovních disciplín byly k vidění ukázky záchrany raněných pomocí slaňování a boj zblízka MUSADO v podání libereckých chemiků, ukázky výcviku služebních psů z Veterinární základny Chotyně a vystoupení jednotky Čestné stráže.

Univerzita obrany připravila do hlavní soutěže, za pomoci Katedry systémů PVO, skládání stavebnice balancujícího robota, které mělo prověřit zručnost a dovednost soutěžících. Studenti univerzity se také stali kapitány třech soutěžících týmů a pomáhali jim zvládnout náročné podmínky soutěže. Vítězným týmem se stalo družstvo ze Základní školy Ještědská pod vedením studenta naší univerzity rtn. Jakuba Hynka.

V doprovodném programu si liberecké děti vyzkoušely řešení připravené vojenské operace na počítačovém taktickém simulátoru VBS2 VTK. O využití simulátoru byl mezi dětmi veliký zájem a často trpělivě čekaly, až na ně přijde řada. Se slovy uznání hodnotily simulovaný boj, který se odehrával v čtyřčlenném týmu i mistrovství podplukovníka Jaroslava Kozůbka z Fakulty ekonomiky a managementu, který tým soutěžící na simulátoru vždy řídil.

Dalším pracovištěm byl počítačový program Katedry leteckých elektrotechnických systémů, kde si žáci základních škol mohli změnit reakční dobu člověka. Na pracoviště Univerzity obrany zavítali i první náměstek ministra

obran Vlastimil Pícek a náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Petr Pavel, kteří liberecké Týdnu s armádou slavnostně zahájili.

Druhý den se zástupci Univerzity obrany prezentovali na Střední průmyslové škole strojní a elektrotechnické a Vyšší odborné škole v Liberci, kde ve dvou běžích seznámili její studenty s možnostmi studia na Univerzitě obrany. Zájem o prezentaci byl tak velký, že si studenti museli přinést židle ze sousedních učeben. Jan Šimůnek, zástupce ředitele školy uvedl: „Byl jsem překvapen zájmem našich studentů. Z brněnské Univerzity obrany dorazil dokonce jeden náš absolvent, takže mě jako pedagoga těší, že se tam neztratil a má v dalším studiu úspěchy.“ V následné diskusi se studenti živě zajímali o obsah přijímacího řízení a podmínky studia.

Prezentace Univerzity obrany na Týdnech s armádou se opět vydařila a naše škola se proto bude podílet i na pokračování akce na konci dubna v Kyjově.

Text: pplk. Vladimír Šidla
Foto: Jana Deckerová

Univerzita obrany opět pořádá CATE

Součástí každého ročníku Mezinárodního veletrhu obranné a bezpečnostní techniky IDET je bohatý doprovodný program, kde odborníci na obranné technologie diskutují o aktuálních tématech. Jeho hlavní částí je tradičně mezinárodní konference CATE pořádaná Univerzitou obrany.

V rámci CATE 2013 proběhne ve dnech 22. až 24. května na brněnském výstavišti šest dílčích mezinárodních konferencí. Konferenci Vojenské technologie 2013 (ICMT 2013) pořádá Fakulta vojenských technologií UO a odborníci budou v několika sekcích diskutovat nové trendy v jednotlivých oblastech vojenských technologií. Konferenci Distanční vzdělávání, simulace a komunikace (DLSC

2013) připravila Katedra komunikačních a informačních systémů FVT a bude se zabývat výhodami e-learningu v přípravě vojenských profesionálů, využitím počítačového modelování v procesech velení a řízení a rozvojem komunikačních systémů.

Vědeckou konferenci Bezpečnost a ochrana informací (SPI 2013) pořádá rovněž Katedra komunikačních a informačních systémů FVT a mezi preferovaná témata patří např. vývoj a aplikace bezpečnostních standardů, řešení rizik, bezpečnost mobilních zařízení a operačních systémů, bezpečnost cloud computingu, bezpečnost v oblasti big data, aplikace elektronického podpisu nebo forenzní analýza informačních systémů a síti.

Armáda a znalostní společnost je název konference, kterou pořádá Katedra vojenského managementu a taktiky FEM s cílem projednat základní zásady a úkoly výstavby systému obrany státu včetně popisu hlavních úkolů ozbrojených sil. Konferenci Logistika a ekologie v ozbrojených silách připravila Kate-

dra logistiky FEM jako příležitost k odborné diskusi a prezentaci výsledků vědeckého výzkumu a vývoje v oblasti logistiky a ekologie ve vojenských podmínkách.

Konference Bezpečnostní management a společnost se bude zabývat problematikou managementu rizika, zásahu, obnovy a bezpečnosti prostředí v regionálních, národních i nadnárodních systémech ochrany obyvatelstva, majetku a životního prostředí. Akcent je položen na výměnu informací mezi vojenskými experty, bezpečnostními službami a ostatními stakeholders v procesu bezpečnostního managementu. Pořádá ji Katedra ochrany obyvatelstva FEM.

Konference jsou otevřeny jak členským zemím NATO, tak i partnerským zemím. Po odborné stránce je CATE setkáním armádních specialistů, zástupců aliančních agentur, pedagogů vysokých škol, představitelů státní správy a obranného průmyslu.

Text: Dr. Pavel Pazdera

Sestavili jsme saně z cepínů a lyží

Ve dnech 7. až 12. března 2013 jsme se zúčastnili mezinárodního školení vojenského lezení v zimních podmínkách. Toto školení proběhlo na polské straně Krkonoš ve městech Karpacz a Szklarska Poreba, a bylo zastřešeno Vojenskou akademií pozemních sil ve Wroclavi. Univerzita obrany se svým polským protějškem spolupracuje již několik let, kdy dochází k pravidelné výměně studentů obou škol. Letošního školení v Polsku se však navíc zúčastnili také tři studenti z Ukrajiny.

Cílem školení bylo seznámit studenty s taktikou přesunu ve ztíženém zimním terénu s prvky vojenského lezení. Jedním z hlavních úkolů bylo sestavení improvizovaných saní z cepínů a lyží, a následný transport zraněného kolegy do bezpečí. Dále jsme byli cvičeni v bezpečném pohybu v horách (sjezd a výstup strmým terénem, zastavení pádu s pomocí cepínu i bez něj), a v neposlední řadě jsme absolvovali intenzivní lavinové školení. Součástí bylo také několik prezentací, přičemž tu úvodní si pro nás připravili kadeti z horské sekce polské vysoké školy.

Trochu jsme se obávali, co si pro nás polský instruktor major Andrzej Demkowicz přichystal za úkoly. Jak se ale nakonec ukázalo, velmi nám přišly vhod zkušenosti nasbírané při podobných zimních výcvicích v Jeseníkách pod záštitou naší školy. Tempo výcviku a přesunu u se odvíjelo od nejméně zkušených účastníků. Těmi byli především Ukrajinci, kteří ještě nikdy nestáli na lyžích. Někteří z polských studentů na skialpech stáli teprve podruhé v životě. Jak se nám předešlé kurzy hodily!

Naše zkušenosti z Jeseníků jsme využili především při lavinovém výcviku. Jelikož nás studentů bylo trochu víc, než se polskému horskému vůdci líbilo, rádi jsme nabídli pomoc, znalosti i zkušenosti. Protože je Polsko poměrně málo hornatá země, neklade se v polské armádě přílišný důraz na lavinový výcvik a vybavení, se kterým jsme my byli seznámeni hned na počátku podobného školení (mluvím o tzv. lavinové svaté trojici – lavinová sonda, lopata a „pípák“). Proto jsme v této fázi působili jako instruktoři, a rádi pomáhali ostatním seznámit se s vybavením v jejich rukách, a dále jsme jim vysvětlili důležitost správného a rychlého chování v lavinovém poli.

Ale každý kurz je především také o li-

dech, a my měli tu čest se seznámit se skvělou skupinou polských kolegů. Přirozeně se nám odtamtud vůbec odjíždět nechtělo, ale bylo nutné posunout se zase dál. Snad tyto zkušenosti nebudeme muset nikdy využít naostro, protože pokud ano, znamenalo by to, že se stalo něco vážného... Poradili byste si?

Text a foto: rtn. Bc. Jiří Komárek

Přebor Univerzity obrany ve stolním tenisu

První dubnový čtvrtěk se na Univerzitě obrany, v prostorách tělocvičny Chodská, konal přebor ve stolním tenisu. Po vyrovnaných zápasech se vítězem stal četař Lubomír Tachovský z Fakulty vojenských technologií, který studuje třetím rokem obor letecká a raketová technika, modul letecký štábní.

Na druhém místě skončil desátník Jiří Krejčík z Fakulty ekonomiky a managementu, student druhého ročníku oboru vojenský management (modul velitel ženijních jednotek). Třetí pozici obhájil Dang Van Tan, který pochází z Vietnamu a na Fakultě vojenských technologií se vzdělává v oboru zbraně a munice. „Účastníci se přihlašují sami, a to vedoucímu disciplíny, kterým je většinou PaedDr.

Jan Migdau. Z důvodu jeho absence jsem byl v letošním roce vedoucím já. V zásadě se vždy přihlašují pouze muži,“ ozřejmil podplukovník Jiří Sekanina z Centra tělesné výchovy a sportu a zdůraznil, že účast nebývá odmítnuta žádnému zájemci.

Na začátku soutěže byli závodníci rozděleni do dvou základních čtyřčlenných skupin.

„Dva favorité, kteří jsou známí již z minulých ročníků, se v jedné skupině nepotkali,“ řekl podplukovník Sekanina a dodal, že z každé skupiny postoupili dva nejlepší. V semifinálové skupině pak tito čtyři hráči bojovali o medailové pozice a nepopulární „bramborové“ umístění. V dalším vzniklém seskupení méně úspěšných se hrálo o 5. – 8. místo. První tři studenti byli odměněni diplomy s podpisem rektora Univerzity obrany.

Historie přeborů ve stolním tenisu sahá až do dob Vojenské akademie. Letošního přeboru se zúčastnilo osm hráčů. „Datum je flexibilní, ale vždy se zohledňuje termín přeborů AČR ve stolním tenise. Náš přebor mu musí předcházet,“ vysvětlil Sekanina. Otevřený přebor AČR se uskutečnil 16. – 17. 4. 2013 v Praze–Ruzyni, úspěšní účastníci univerzitní soutěže zde UO reprezentovali.

Text: Mgr. et Mgr. Markéta Malá
Foto: plk. PhDr. Jiří Sekanina

Student Univerzity obrany dvakrát na stupních vítězů

Dvě medaile získal svobodník Vlastimil Vávra na Akademickém mistrovství ČR v biatlonu, které se uskutečnilo na začátku března (1. – 3. 3. 2013) v Jáchymově. Dvaadvacetiletý student prvního ročníku Fakulty vojenských technologií reprezentoval Univerzitu obrany velice úspěšně, neboť se umístil na stupních vítězů v obou závodech, které absolvoval, konkrétně dojel na druhém a třetím místě.

Mistrovství se konalo v Jáchymově a bylo jedním ze šesti závodů, které se v letošní sezóně 2012/2013 uskutečnily v rámci Vysokoškolské biatlonové ligy. Ligu vyhlásila Ko-

mise biatlonu České asociace akademických technických sportů ve spolupráci s Českým svazem biatlonu a cílem byla podpora biatlonistů–vysokoškoláků a motivace k dalšímu pokračování jejich sportovní kariéry.

Vávra absolvoval vytrvalostní závod, který má délku 20 kilometrů (u žen 15 km) a v cíli se radoval ze třetího místa. Ještě lepšího výsledku, stříbrné medaile, dosáhl ve sprintu na 10 kilometrů. Přestože se mu více povedl krátký závod, v němž se střelil jen dvakrát a důraz je kladen na běh, považuje se Vávra za lepšího střelce než běžce. „Jsem dobrý na střelbu, je to totiž hodně o psychice. Někteří jiní sportovci bývají nervózní, já ne, a to je velká výhoda,“ tvrdí o sobě student prvního ročníku Univerzity obrany, který plánuje zúčastnit se Akademického mistrovství ČR i napřesrok.

Text: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Foto: archiv Vlastimila Vávry

Mojí ambicí je teď škola

Svobodník Vlastimil Vávra s biatlonem začínal už v šesti letech a byl natolik úspěšný, že reprezentoval Českou republiku v juniorských soutěžích. Před rokem se rozhodl biatlon „pověsit na hřebík“ a věnovat se studiu na Univerzitě obrany.

Nezmizel ale z biatlonových tabulek úplně. Letos se v konečném žebříčku VŠ ligy v biatlonu umístil v prestižní první

desítce a na Akademickém mistrovství ČR v biatlonu stanul dvakrát na stupních vítězů.

Biatlon není u nás tak známý jako jiné sporty, kdo vás k této disciplíně přivedl?

Můj táta. Sám kdysi závodil a je reprezentační trenér. Geny tedy rozhodně mám. Navíc na tréninku není tolik času, a já měl výhodu, že mi táta mohl radit i pak, rozebírat detaily. Měl jsem to doma doslova na talíři. Táta mě trénoval i poslední dva roky v juniorské reprezentaci.

S biatlonem jste začínal už velmi brzy.

Není to zvláštní, když malé dítě v šesti letech střelil z pušky?

Ze začátku se střelil jen ze vzduchovky, na malorážku se přechází až v patnácti letech. Rozdíl je v tom, že u malorážky stačí sebemenší chyba a netrefíte. Stačí zasáhnout kousek na okraj terče a nespadne to tam. U vzduchovky je to naopak lehké.

Vášim největším úspěchem kariéry je druhé místo ze štafety na mistrovství světa juniorů. Pamatujete si ale celkově, kolik jste získal ve své kariéře medailí?

Nepamatuji. Ze začátku jsem byl z každého úspěchu nadšený, ale postupem času, jsem si jen řekl – dobré, splnil jsem, nezklamal jsem. Nevím, kolik mám medailí. Ale nejceněnější pochází z mistrovství světa, z Finska v Kontiolahti, získali jsme stříbro ve štafetě.

Proč jste se rozhodl, že s profesionálním biatlonem končíte a budete se věnovat studiu na Univerzitě obrany?

Rozhodoval jsem se dlouho, dva roky, neboť nelze dělat obojí. Kdybych byl atletem, možná, ale biatlonista má časově náročný rozvrh, musí hlavně hodně cestovat. To je hlavní důvod, proč se u toho nedá studovat. Biatlonista musí být tam, kde je sníh, v Alpách, nebo ve Švédsku, kde se sněhová pokrývka udrží nejdéle.

Litujete, že jste se rozhodl pro studium na Univerzitě obrany a už se nemůžete tak moc věnovat biatlonu?

Nelituji a těším se, co na mě čeká tady na univerzitě. Mojí ambicí do budoucna je škola. S tím jsem na univerzitu šel, že se nebudu věnovat jenom sportu. Centrum tělovýchovy mi umožnilo hrát hokej a chtějí, abych školu reprezentoval na různých soutěžích. Byl jsem kromě závodů v biatlonu i na vojenském pětiboji.

Na letošním Akademickém mistrovství ČR v biatlonu, které se uskutečnilo na začátku března v Jáchymově, jste získal dvě medaile. Úspěšnější jste byl ve sprintu, tedy v kratším závodě, vyhovuje vám víc?

Ted' už ano, protože už tolik netrénuju. U sprintu je trať kratší než u vytrvalostního závodu. Dřív jsem trénoval sedm, osm hodin denně, a měl jsem raději závody vytrvalostní, kde záleží víc na střelbě.

Považujete se tedy za lepšího střelce nežli běžce?

Ano. Jsem dobrý na střelbu, je to totiž hodně o psychice. Někteří jiní sportovci bývají nervózní, já ne, a to je velká výhoda. Víc se ale musí trénovat běh než střelba. Bez běhu by samozřejmě dobrá střelba byla k ničemu.

Oba závody na letošním Akademickém mistrovství ČR jste jeli intervalově. Dáváte přednost těmto typům zahájení závodu nebo máte raději hromadný start?

Dávám přednost závodům s hromadným startem. Mám raději kontaktní závody. Jede se ve skupině a psychická stránka tam hraje větší roli, hlavně u střelby.

Zúčastníte se Akademického mistrovství ČR i příští rok, když jste dosáhl takových úspěchů?

Rád bych. Ted' budu trénovat sám pro sebe, abych příští rok mohl jet zase na mistrovství, aspoň na jeden závod za rok.

Letos naši biatlonisté, zejména Gabriela Soukalová a Ondřej Moravec, zaznamenali velké úspěchy v závodech Světového poháru. Jsou někteří z nich vaši bývalí reprezentační kolegové?

Znám je všechny, tedy Čechy. Minulý rok jsem s nimi trénoval. Nejblíže mi byli kluci Moravec a Šlesinger, kteří pochází z Letohradu. Táta je trénoval už od dorostenců a pak i v juniorské reprezentaci a objel s nimi ještě čtyři sezóny v seniorské kategorii.

Fandíte i ženám? Třeba Soukalové, která v Ruském Chanty Mansijsku vyhrála hned tři závody Světového poháru?

Rozhodně jim všem fandím. Gábina měla excelentní sezónu, stala se z ní biatlonová superstar. Když vyhrála ty tři závody, tam se sešlo asi vše. Měla formu, byla v psychické pohodě a i lyže jely dobře. Servisní tým pracoval celou sezónu skvěle.

V poslední době se biatlon stal populárnějším. Ze světových pohárů jsou naživo vysílány přenosy, je více medializován. Myslíte, že zájem Čechů o biatlon bude dále narůstat?

Doufám, že ano. Biatlon je hodně populární v Norsku, Německu, kde má tradici. Tam se na závody chodí dívat desítky tisíc lidí. Když se i u nás zvedne popularita, pak přibudou sponzoři a lepší se podmínky. A to bych si přál.

Ptala se: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Biatlon

- Zimní sport, který kombinuje běh na lyžích se střelbou z malorážné pušky (ráže hlavně o velikosti 5,6 mm).

- Závodníci střílí v každém kole do pěti terčů. Vzdálenost mezi přední hranou střelecké rampy a lícem terčů je 50 m.

- První biatlonový závod se konal v Norsku v roce 1776 mezi tamějšími strážci hranice se Švédskem. Na Olympijských hrách se biatlon objevil poprvé roku 1924.

Typy závodů jednotlivců biatlonu

Sprint: U mužů má délku 10 km, u žen 7,5 km, startuje se v třicetisekundových intervalech. Jedou se 3 okruhy a střílí se dvakrát (jednou v leže, jednou ve stoje), za každou netrefenou ránu je nutné absolvovat trestné kolo o délce 150 metrů.

Stíhací závod: Muži jedou 12,5 km, ženy 10 km, přičemž startují tzv. Gunder-senovou metodou – v pořadí daném výsledkovou listinou sprintu. Střílí čtyřikrát a za každou netrefenou ránu je nutné projet navíc trestné kolo (150 metrů).

Závod s hromadným startem: Závod mužů je dlouhý 15 km, žen 12,5 km; startují hromadně. V pěti okruzích střílí čtyřikrát a za netrefenou ránu musí absolvovat trestné kolo (150 metrů). V závodě startuje 30 nejlepších závodníků světového poháru nebo mistrovství.

Vytrvalostní závod: Muži absolvují 20 km, ženy 15 km, přičemž startují v třicetisekundových intervalech. Jede se 5 okruhů, střílí se čtyřikrát. Za netrefenou ránu je připočtena k výslednému běžeckému času 1 minuta.

Patronem třetího vojenského pochodu ČR je Univerzita obrany

Jak jsme již psali v únorovém vydání Listů UO, v sobotu 11. května 2013 se v okolí Moravského krasu uskuteční 3. vojenský pochod Česká republika, který pořádá Sdružení absolventů vojenských škol. Spolupořadatelem 3. vojenského pochodu ČR, nad kterým převzal záštitu 1. zástupce náčelníka Generálního štábu AČR generálmajor Ing. Miroslav Žižka, je Univerzita obrany.

Pochod se uskuteční v délce 10 km v kategoriích Veterán nebo Family, dále 26, 34 a 40 kilometrů, a to v kategoriích For Fun (běžný účastník pro zábavu) nebo Sportsman (běžec, který se chce v délce 40 km umístit na výsledkové listině). Pochodu se mohou zúčastnit jak vojáci, tak i civilisté.

První vojenský pochod se uskutečnil v roce 2011 v Brně v okolí Brněnské přehrady, měl jednotnou délku třicet kilometrů a zúčastnilo se ho 750 osob, z nichž drtivá většina byli příslušníci Armády ČR. Druhý ročník pochodu proběhl loni v Jedovnicích a provázelo ho špatné počasí. Pochod měl dvě různé trasy o délce 32 a 40 km s účastí 685 osob a v kategorii Sportsman se na druhém místě s časem 4:15 umístil student Fakulty vojenského zdravotnictví UO des. Ondřej Rybář.

Letos se všichni účastníci sjedou do 11. května v kempu Baldovec, kde sobotní regist-

race proběhne od 6.30 do 9.00 hodin. Startovat se bude v rozmezí 8.30 až 9.30 hodin z kempu.

Třetí vojenský pochod je pořádán u příležitosti 68. výročí ukončení II. světové války v Evropě a pro účastníky je připravena pamětní medaile se stužkou. Toto ocenění obdrží každý, kdo dorazí až do cíle. Ovšem je nutné zaslat přihlášku a zaplatit členský příspěvek. Informace k tomu najdete na www.vojenske-pochody.cz

Upozornění: Účastníci pochodu z Univerzity obrany (příslušníci, zaměstnanci a

studenti UO) mohou využít přepravy služebním autobusem UO, který pojedje do Baldovce v sobotu 11. května 2013 v 7.00 hodin od Centra tělesné výchovy a sportu v kasárnách Jana Babáka. Zájemci o přepravu tam a zpět se nahlásí na oddělení vnějších vztahů, u o.z. Pavla Pazdery (telefonicky na čísle 442636 nebo emailem: pavel.pazdera@unob.cz) do 9. května 2013.

Text: Pavel Pazdera
Foto: archiv UO

Zapojte se do charitativní akce „YOU DREAM, WE RUN“

Příslušníci Krajského vojenského velitelství Brno ve spolupráci s Univerzitou obrany, jako hlavním partnerem, ostatními brněnskými útvary a občanským sdružením PRO AUT, zaměřující se na problematiku dětí s autismem, pořádají ve dnech 17. a 18. května 2013 ve sportovním areálu Univerzity obrany v Pisárkách charitativní akci „YOU DREAM, WE RUN“.

Cílem projektu je sportovně-společenské setkání příslušníků AČR, zaměstnanců resortu obrany a jejich rodinných příslušníků z brněnské regionu, kteří chtějí podpořit myšlenku charity. Výtěžek charity bude určen na splnění snu (přání) dítěte, které bude vybráno podle definovaných podmínek z autistické školy na ulici Štolcova v Brně. Záštitu nad akcí převzal náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Ing. Petr Pavel, M.A.

Hlavní náplní tohoto podniku je 24-hodinový charitativní štafetový běh družstev na

běžeckém okruhu univerzitního sportovního areálu. Družstva jednotlivých účastnických subjektů mohou mít libovolný počet členů. Každé družstvo musí po dobu 24 hodin udržet štafetový kolík na atletickém ovále. Přitom jde o „závod“, kde se každý účastník přizpůsobí svým fyzickým možnostem – absolvuje v libovolném tempu, během nebo chůzí, libovolný počet okruhů a poté předá kolík dalšímu členu družstva. Členové družstva si zakoupí účastnické tričko.

Každý se do tohoto charitativního projektu může zapojit, aniž by se účastnil štafetového běhu. Stačí si zakoupit pamětní účastnické tričko s logem. Tím přispěje do společného balíčku vybraných peněz, které budou sloužit k uskutečnění snu jednomu

z dětí s autismem, z čehož plyne i název akce „You Dream, We Run“ (Ty sníš, my běháme). Účastnické tričko si můžete zakoupit také přes internet, informace k tomu naleznete na stránkách této charitativní akce: www.youdreamwerun.cz Možnost zakoupení končí 10. května 2013.

Celá akce v Pisárkách bude spojena s množstvím doprovodných akcí, jako jsou například vystoupení VUS Ondráš, zpěvák Jirího Zonygy, DJ MalaaDana, taneční skupiny Alma de danza, projekce letního kina Noční motýl, účast letecké záchranné služby Alfa Helicopter, autogramiáda našich úspěšných vojenských sportovců apod. V sobotu dopoledne bude program zaměřen zejména na děti. Program bude moderovat Eduard Hrubeš. Hlavní myšlenkou akce je setkání lidí za účelem pobavit se, posílit sociální citění a splnit sen někomu, kdo to potřebuje.

Účast družstev Univerzity obrany (v kategoriích „studenti UO“ a „stálý stav UO“) v charitativním štafetovém běhu koordinuje vedení školního praporu UO a Centrum tělesné výchovy a sportu UO.

Text: oddělení vnějších vztahů UO

Odborářky slavily Mezinárodní den žen

Když Závodní výbor Základní organizace Českomoravského odborového svazu civilních zaměstnanců armády na Univerzitě obrany připravoval plán akcí pro své členy na letošní rok, bylo podáno hned několik návrhů na pokračování v tradici pořádání výročního společenského setkání odborářek. A nebylo jistě vhodnějšího řešení, než tuto akci naplánovat a uskutečnit při příležitosti Mezinárodního dne žen.

Členky odborové organizace, které využily pozvání závodního výboru a ve středu 6. března 2013 odpoledne zavítaly do hlavního sálu Klubu Univerzity obrany, jistě svého rozhodnutí nelitovaly. Na rozdíl od předchozích let organizátoři připravili poněkud odlišný program, který dával větší prostor pro aktivní zapojení účastnic a volnou zábavu. Ani tentokrát ale nechyběl zajímavý kulturní program, o který se postaral především divadelní soubor Dráček. Kromě toho na naše odborářky čekalo milé přivítání s malou květinovou pozorností, letmé připomenutí významu a zejména dnešního smyslu Mezinárodního dne žen, spousta pěkných a děkovaných slov za jejich práci a zejména za atmosféru, kterou vytvářejí, a samozřejmě i nějaké to občerstvení.

Přestože se tohoto setkání zúčastnila pouze asi třetina členek zdejší odborové organizace, nic to neubralo na dobré náladě či touze se příjemně pobavit. Jednoznačným důkazem dobře vykonané práce organizátorů byla bezpochyby skutečnost, že málokomu se chtělo jít večer domů. Snad se příznivé hodnocení akce stane tou nejlepší pozvánkou na obdobné setkání v příštím roce.

Text a foto:
Mgr. Miloslav Havlín, Ph.D.

Branný závod v Hradci Králové

Letos 20. dubna se opět, již tradičně, uskuteční Branný závod v Hradci Králové. Unie studentů a přátel Fakulty vojenského zdravotnictví připravila za podpory mnoha sponzorů a Fakulty vojenského zdravotnictví UO větší a náročnější výzvu, než kdy předtím.

Stejně jako v loňském roce bude startovní pole rozděleno na dvě kategorie (normal a hard), ve kterých se o prvenství utkají čtyřčlenná smíšená družstva z řad vojenských profesionálů, studentů UO, příslušníků IZS a v neposlední řadě sportovců široké veřejnosti. Na závěr jako odměna po celodenním nasazení proběhne do brzkých ranních hodin afterparty s vyhlášením výsledků v nedalekém klubu.

Přijďte podpořit své favority! Těšíme se na vás. O průběhu a výsledcích závodu budeme informovat. Pokud vás zajímá víc, podívejte se na internetové stránky brannyzavod.uspfvz.cz.

Text: čet. Jakub Hrabčák
Foto: archiv UO

Výstava fotografií letce Františka Boudy

V Moravském zemském muzeu proběhne 20. května 2013 výstava fotografií ze života letce peruté RAF podplukovníka in memoriam Františka Boudy. Součástí výstavy bude prezentace s výkladem a beseda s hosty z Klubu příslušníků RAF a Svazu letců České republiky.

František Bouda (* 6. 4. 1916 Vídeň, Rakousko – † 21. 6. 1944 Normandie) od počátku druhé světové války působil v československé zahraniční armádě. Po pádu Francie, kde byl ustanoven velitelem roty u 2. pěšího pluku 1. čs. pěší divize, působil v Anglii. V prosinci 1941 byl na vlastní žádost přemístěn k letectvu a vykonal celou řadu operačních protiponorkových letů nad Atlantikem. Od března 1944 pilotoval v anglické stíhací peruti nové typy letounů značky Mosquito. Absolvoval celkem jedenáct ofenzivních akcí a z posledního bojového letu nad Normandií (v noci z 20. na 21. června 1944) se už nevrátil. František Bouda byl vyznamenán Čs. medailí Za chrabrost a v roce 1991 povýšen in memoriam do hodnosti podplukovníka.

Text: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

VIII. reprezentační ples Fakulty ekonomiky a managementu

V pátek 8. března 2013 uspořádali příslušníci Fakulty ekonomiky a managementu v prostorách Klubu Univerzity obrany v Brně osmý reprezentační ples. Pozvání děkana FEM na ples přijali čestní hosté, mezi nimiž nechyběli rektor-velitel plk. prof. Ing. Bohuslav Příkryl, Ph.D. s chotí a Ing. Jaroslav Pejčoch, zástupce generálního sponzora – firmy T-Soft, a.s.

Příležitost pro společenské setkávání učitelů a studentů mimo vlastní pedagogický proces, to byl jeden z nejdůležitějších motivů pro pořádání plesu. Kromě zaměstnanců fakulty protančili své střevíce i studenti a studentky ERASMU a pochoptitelně také posluchači Fakulty ekonomiky a managementu. Podle reakcí přítomných účastníků, ples přispěl k dobré pohodě, umožnil zastavit se v každodenním shonu a nepochybně pomohl k rozvoji společenského a kulturního života pracovníků fakulty a jejich rodin a přátel.

V rámci předtančení byly předvedeny ukázky standardních a latinskoamerických tanců v podání tanečního klubu TK Akademik Brno. K dobré náladě přispělo nejen vystoupení tanečních párů, ale i produkce hudební skupiny Panorama z Vyškova pod vedením kapelníka PhDr. Ivo Klenka a VÚS Ondráš pod vedením pana Lubomíra Graffeho. Jedním z vrcholů večera byla barmanská show, a losování tomboly. Tu ocenilo především 35 šťastných výherců, kteří si odnesli i hmatatelnou vzpomínku na ples Fakulty ekonomiky a managementu.

Organizátoři plesu, k nimž patří Ing. Vladislav Vincenec, Ph.D., Ing. Vladislav Poledník, čet. Pavla Macounová, čet. Naďa

Kellnerová, věří, že se podařilo rozvinout novou tradici, kterou si v dalších letech nechá nikdo ujít z celé Univerzity obrany.

Text: Ing. Vladislav Vincenec, Ph.D.
Foto: Ing. Vladislav Poledník

Vzpomínka na prof. Ing. Miloslava FIŠERA, CSc.

V polovině února tohoto roku zastihla zbraňářskou komunitu smutná zpráva, 26. února se v brněnském krematoriu konalo poslední rozloučení se známým zbraňovým odborníkem emeritním profesorem Univerzity obrany prof. Ing. Miloslavem Fišerem, CSc. Zemřel dne 19. února 2013 ve věku nedožitých 84 let.

Profesor Fišer působil jako pedagog původní Vojenské technické akademie (VTA) v Brně od ukončení svého vysokoškolského studia na VTA v prosinci 1952. Po poměrně krátké době začal být uznáván jako odborník v oboru malorážových automatických zbraní, jak v rámci Československé armády, tak i ve zbrojním průmyslu. Výrazně přispěl rozvoji teorie konstrukce malorážových automatických zbraní. Po odchodu prvního vedoucího katedry plk. doc. Ing. Vladimíra Švejka do důchodu byl proto ustanoven jeho nástupcem.

V té době jsem se s ním již dobře znal, protože jsem na této katedře také působil. Naše odborná a pedagogická spolupráce brzy pře-

rostla i v osobní přátelství, nejen nás dvou, ale celých našich rodin. A vydrželo až do konce Milošova života. Po dobu 58 let. I naše osudy si byly podobné. V šedesátých letech minulého století jsme se např. několikrát vystřídali v pedagogické činnosti na vojenské vysoké škole Military Technical College v egyptské Káhiře. Pak v období normalizace jsme oba museli opustit armádu i Vojenskou akademii a řadu let jsme působili jako konstruktéři zbraní v brněnském výzkumném ústavu Závodů všeobecného strojírenství. Po listopadu 1989 jsme byli oba rehabilitováni a vrátili jsme se k pedagogické práci na Vojenské akademii, nyní na Univerzitě obrany. Od této doby až po nedávné úmrtí mého přítele a kolegy jsme sdíleli společnou kancelář na Katedře zbraní a munice, tedy prakticky 23 let.

Během této doby jsme se v problematice malorážových automatických zbraní doplňovali ve výuce i v odborné činnosti a mezi vysokoškolskými skripty a učebnicemi je i několik titulů, které jsme zpracovali společně. Společný byl během tohoto dlouhého období náš odborný život spojený i s kamarádstvím. Bohužel Milošovým předčasným odchodem mi zůstávají pouze vzpomínky.

Text: prof. Ing. Lubomír POPELÍNSKÝ, DrSc., emeritní profesor Univerzity obrany

Historik a studenti Univerzity obrany v Mahenově divadle

Na Malé scéně brněnského Mahenova divadla v diskuzně-zábavném pořadu „S Kristiánem na téma Byl Josef Švejk dobrý voják?“ vystoupil 26. března 2013 docent František Hanzlík z Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany. K hostům režiséra a autora pořadu Kristiána Chalupy patřili také Dang Viet Anh z Vietnamu a podplukovník Stephane Guy Kayser z Francie. Kayser na UO absoluuje Kurz Generálního štábu a Viet Anh se vzdělává na Fakultě vojenských technologií.

V úvodu dvouhodinového divadelního pořadu přečetla herečka Mahenovy činohry

Jana Štvrtecká humornou povídku Kristiána Chalupy s názvem Eskorta, a dále byl pořad koncipován jako zábavná diskuze, prokládaná happeningy a hudebními čísly. Jak název napovídá, hosté se zaobírali i hlavní postavou nejznámějšího románu Jaroslava Haška. „Švejk je u nás hodně oblíbený, mně ovšem není příliš sympatický. Dávám přednost nadporučíkovi Lukášovi,“ podotkl Chalupa, který v pořadu se svými hosty s nadsázkou řešil kupříkladu, zda měl Josef Švejk dostat modrou knížku nebo zda by dokázal mluvit brněnským hantecem.

Docent Hanzlík, který se zabývá problematikou poválečného vývoje v Československu, zvláště obdobím let 1945 až 1950, představil divákům Mahenovy činohry své publikace. Hovořil především o generálu Josefu Buršíkovi, a generálmajorech Richardu Tesáříkovi a Antonínu Sochorovi, kteří byli za hrdinství v bitvě o Kyjev vyznamenáni titulem Hrdina Sovětského svazu. Poúnorový režim všechny tři vynikající důstojníky krutě postihl. Kvůli protikomunistickým postojům byl Tesářík v 50. letech z armády propuštěn, Buršík odsouzen za velezradu a Sochor zemřel po automobilové nehodě, přičemž se spekuluje o atentátu. Podplukovník Stephane Guy Kayser a Dang Viet Anh z Vietnamu diskutovali s Chalupou především o studiu na Univerzitě obrany a systému vzdělávání v jejich zemích. Diváci ocenili jejich výbornou znalost češtiny i smysl pro humor. Dále vystoupil ředitel Městského divadla Brno Stanislav Moša, režisér

Martin Vadas, či bavič Jan Hlaváček.

Pořad „S Kristiánem na téma...“ se koná na Malé scéně Mahenova divadla každý měsíc, a to již třetím rokem. Hosty jsou vždy zajímavé osobnosti – ministři, spisovatelé, zpěváci, špičkoví sportovci, lékaři atd. Chalupa je autorem několika knih, v lednu letošního roku vydal soubor povídek s názvem „Ministři, kulísáci a podkomouši“. Kromě své spisovatelské dráhy působil Chalupa dlouhá léta také jako novinář, mluvčí a poradce předsedy ÚOHS a získal prestižní cenu za dobrou komunikaci této instituce.

**Text: Mgr. et Mgr. Markéta Malá
Foto: Dr. Pavel Pazdera**

Katedra ekonomie představuje nové publikace

V průběhu minulého roku se Katedra ekonomie Fakulty ekonomiky a managementu zaměřila na zpracování doposud neucelených a útržkovitých poznatků ze svého pole působnosti. Pozornost poutaly zajímavé, ale zároveň i problematické, okruhy bádání. Výstupem katedry jsou čtyři nové publikace, o jejichž obsahu je stručně pojednáno v následujícím textu.

Obsah publikace *Základy teorie vojensko-ekonomické analýzy* od doc. L. Štancla a kol. je tvořen aktuálními problémy spojenými s využíváním nástrojů ekonomické analýzy ve sféře obrany, resp. Armády České republiky. Dosavadní zkušenosti, včetně zahraničních armád, sloužily autorovi jako zdroj oprávněných požadavků v hledání nových přístupů k řešení problémů, kupř. efektivnosti v prostředí obrany a zvláště armády. Hlavní cíl publikace spočíval ve zformování vojensko-ekonomické analýzy jako teoretické disciplíny a souboru metod a nástrojů praktických postupů, týkajících se zvyšování hospodárnosti a účelnosti ekonomického zabezpečení obrany státu.

Kniha s titulem *Ekonomické aspekty outsourcingu v ozbrojených silách* od prof. M. Krče a kolektivu autorů obsahuje celkem dvadecet kapitol, v nichž jsou objasněny příčiny vzniku, zavádění a využívání outsourcingu v podmínkách obrany a ozbrojených sil. Autoři vymezili outsourcing jako pojem, definovali podmínky jeho zavádění ve veřejném sektoru a v ozbrojených silách a určili jeho kladné a

záporné stránky z pohledu veřejného sektoru, tedy subjektu hledajícího cestu při zajišťování veřejných služeb uspokojujících jak společenské, tak i individuální potřeby. Outsourcing je zde zachycen nejen jako veřejný projekt, ale také jako nástroj ekonomického řízení. Součástí této publikace jsou i zahraniční příklady použití outsourcingu v podmínkách obrany a ozbrojených sil.

Publikace *Ekonomické řízení v podmínkách Armády ČR* od autorů A. Olejníčka, S. Kuncce a kolektivu obsahuje hlavní poznatky a výsledky několikaleté práce na projektech podporovaných z prostředků Univerzity obrany. Tyto projekty byly zahájeny v průběhu roku 2004 a trvaly až do roku 2010. Skupina řešitelů se pod vedením Ing. S. Kuncce zabývala problematikou ekonomického řízení v podmínkách AČR (v teoretické a praktické rovině), a rovněž možnostmi implementace modelových řešení nákladového typu hospodaření. Kniha je rozdělena do dvou částí. V prvním oddílu jsou vymezeny metodologie, teoretická východiska řešeného problému a analýza daného stavu zkoumaného objektu. Druhá část má zajímavý experimentální charakter, jenž je založen na snaze navrhnout vhodnou podobu

modelu ekonomického řízení nákladového střediska Armády ČR.

Kniha s názvem *Akruální účetnictví ve veřejném sektoru* od autorky Jany Vodákové se zabývá aplikací akruálního principu do účetnictví veřejného sektoru. V úvodní části jsou čtenáři objasněny příčiny, okolnosti a souvislosti implementace akruálního účetnictví v České republice a částečně i v ostatních vyspělých zemích světa. Vlastní text knihy je členěn do osmi navazujících kapitol. Autorka se nejdříve věnuje obecné charakteristice toků veřejných financí, jejich současným trendům, reformám veřejných financí a účetní reformou. Podrobně vysvětluje podstatu akruálního účetnictví a změny metodiky účetního výkaznictví. Soustředí se na účetní reformu veřejných financí v České republice, její průběh a legislativní rámec. Zkoumá charakter druhou majetku a závazků a následně rozebírá základní problémové okruhy akruálního účetnictví, které vysvětluje na příkladech.

Text: Ing. Vendula Hynková, Ph.D.,
Katedra ekonomie
Foto: Ing. Jana Vodáková, Ph.D.

Brána ke svobodě

V rámci projektu **Brána ke svobodě vznikne za podpory města Mikulova na Břeclavsku, Ústavu pro studium totalitních režimů a rakouského Ludwig Boltzmann Institut für Kriegsfolgen-Forschung v Mikulově Památník obětem železné opony.**

Cekem triapadesát osob zahynulo v době komunistické totality v těchto místech při pokusu dostat se přes ostře hlídanou hranici do svobodného světa. „Chceme, aby lidé nezapomněli na léta utrpení a politických zločinů,“ říká Miroslav Kasáček, který je společně s novinářem a spisovatelem Ludkem Navarou zakladatelem Občanského sdružení Paměť.

Toto sdružení je hlavním iniciátorem a organizátorem projektu Brána ke svobodě. Na konferenci, která proběhla v sobotu 23. břez-

na na Zámku v Mikulově, ředitel Úřadu pro studium totalitních režimů Daniel Herman připomněl rozsah perzekucí komunistického režimu vůči vlastním občanům. V této souvislosti konstatoval, že za politicky motivované činy bylo po únorovém puči v roce 1948 v tehdejší Československu odsouzeno na čtvrt milionů lidí. Dnes již bývalý ředitel ÚSTR Herman zároveň zdůraznil, že je potřeba vyrovnat se s vlastní minulostí. K tomu má také podle jeho slov přispět projekt Brána ke svobodě, jehož realizace začala v říjnu roku 2010 a má být ukončena koncem roku 2014.

V rámci uvedeného projektu bude pro návštěvníky vybudováno u Památníku odpočinkové místo. Na symbolickou Bránu svobody pro partnerské město Laa an der Thaya bude vyhlášena výtvarná soutěž mladých tvůrců z obou zemí a proběhne následná výstava soutěžních prací. Uskuteční se rovněž odborná mezinárodní konference.

Text: PhDr. Kristián Chalupa

Občanské sdružení Paměť založili v roce 2008 Luděk Navara, Miroslav Kasáček a Silvie Ševčíková. Impulsem ke vzniku sdružení byla snaha rozvinout debatu nad osudy těch, kteří se postavili proti komunistickému režimu. Základní činností sdružení je příprava a prezentace projektů mapující příběhy druhé poloviny 20. století, které výrazně zasáhly do života české společnosti. Projekty jsou realizovány v různých formách – výstavy, televizní dokumenty, knižní publikace, debaty pro širokou veřejnost atd. Velkou pozornost obrací sdružení Paměť především na mladou generaci, pro kterou je doba komunistického režimu vzdálenou minulostí.

Třetí odboj aneb nezůstat v zapomnění

Je tomu už několik desítek let, co občané naší vlasti dříve narození zažívali krušné okamžiky. Prošli si útrapami války a nedlouho poté se museli smířit s nástupem nového nedemokratického režimu. Neměli bychom zapomenout na mnohé příslušníky tehdejší československé armády, kteří se postavili na odpor komunistického režimu. Je nesporné, že tito lidé byli za své tehdejší činy, za odpor proti zákonům a pravidlům totalitního režimu nespravedlivě souzeni, a vězněni.

Mezi účastníky tzv. třetího odboje patří i plukovník ve výslužbě Alois Haukvic, předseda brněnské vojenské sekce Konfederace politických vězňů ČR, který byl na počátku padesátých let odsouzen k trestu odnětí svobody ve výši třinácti let pro spáchání trestného činu vyzvědačství a velezrady.

Pane plukovníku, jak se vám vybavuje období okupace Československa nacistickým Německem a léta po ní?

V té době jsem studoval. Od roku 1937 jsem byl studentem vojenského reálného gymnázia v Moravské Třebové, které bylo hned po okupaci uzavřeno. Poté jsem studoval Střední průmyslovou školu textilní v Brně, přesněji řečeno obor všeobecná chemie. Protože jsem chtěl být vojákem, přihlásil jsem se po válce do Vojenské akademie v Hranicích. Z akademie jsem byl v roce 1948 vyloučen z důvodu vyjádření se absolutně záporným postojem k nastávajícímu politickému zřízení a degradován na vojína se zákazem nošení zbraně. Následoval můj okamžitý nástup na vojenskou základní službu do slovenské Jelšavy a Košic. Po jejím absolvování jsem byl zaměstnán jako chemik-laborant v brněnské výrobě cukrovinek. V roce 1951 jsem však byl „dočasně přeložen“ do Zbrojovky Brno. Důvodem přeložení byla údajná výstavba nové laboratoře, do které jsem se měl vrátit po dokončení stavby. V té době jsem však byl já, i moji přátelé, zřejmě pod „laskavým dozorem“ StB a následně obviňováni. Dne 8. června 1951 jsem byl přímo na pracovišti zatčen, vazebně v Brně a Znojmě vyslýchán a následně 9. února 1952 Státním soudem v Brně odsouzen pro trestný čin velezrady a vyzvědačství dle § 78/1c), 2a) a § 86/1 zák. č. 86/50 Sb. na 13 let do vězení.

Kde jste absolvoval výkon trestu?

Výkon trestu jsem prožil v nápravných táborech v Horním Slavkově, Jáchymově a Příbrami, a to v šachtách, kde se dobývala

uranová ruda. Protože jsem odmítal, z principu proti režimu, pracovat, byly moje pobyty v „korekci“ velmi časté. Těžkou dobu vězení bylo možné přežít jedině novým vzájemným přátelstvím, čerpáním zkušeností z vyprávění ostatních a duchovní podporou kněží. Podmíněně jsem byl propuštěn z tábora Bytíz 11. května 1960 na základě amnestie prezidenta republiky. Teprve tehdy jsem se dozvěděl, že mi již v roce 1952 zemřel otec, aniž by mi to bylo alespoň oznámeno. A také jsem dostal krabici dopisů, které mi posílali členové rodiny během mého věznění. Za dobu věznění jsem měl povolené jen ze začátku tři návštěvy, a to otce, maminky a maminky s bratrem.

Máte nějaké následky z pobytu v uranových dolech?

Bohužel ano. Nejedná se pouze jen o špatné vzpomínky, které se snažím z paměti vytěsnit, ale i o následky na mém zdraví. Následky pobytu v šachtách při dobývání uranu a při výsledcích se projeví na mém zdraví těžkou nedoslýchavostí, zničenými očními sítnicemi, vymáčenými zuby a kožní rakovinou. Při propuštění jsem vážil 47 kg při výšce 174 cm.

Kde jste pracoval po propuštění?

Po propuštění jsem pracoval jako dělník při kladení asfaltových dlažeb až do nástupu do důchodu v roce 1986, přitom stále pod „nenápadným dozorem“. Plně rehabilitován jsem byl Krajským soudem v Brně 18. prosince 1990 ve smyslu § 2 odst. 1 zák. č. 119/90 Sb. V současné době jsem členem Konfederace politických vězňů (KPV) od jejího založení a předsedou brněnské vojenské sekce při KPV. Z tohoto titulu zajišťuji spolupráci a kontakt mezi KPV Praha a Univerzitou obrany (UO). Účastním se významných akcí pořádaných

UO, informuji členy KPV o jejich obsahu, podílím se na zprostředkování informovanosti UO o dění v KPV. Pro skutečné poznání poměrů ve „výchovných“ táborech jsem inicioval návštěvu studentů UO v Památníku VOJNA v Příbrami, kde je k vidění spousta dokladů, fotografií, vlastních výrobků vězňů a jiných předmětů dokládajících zřůdnost odsouzení tisíců vězňů a nelidské zacházení s nimi v padesátých letech minulého století.

Jaká ocenění jste obdržel za účast ve „třetím odboji“?

Obdržel jsem mnoho různých ocenění, a jako poslední mi byl přiznán status účastníka odboje a odporu proti komunismu ve smyslu § 3, odst. 3 zák. č. 262/2011 Sb.

Jak reagujete na udělení ocenění až nyní po téměř dvaceti letech, jež vám garantuje jistou satisfakci?

Po celou dobu od svého propuštění z vězení přemýšlím o smyslu svého jednání a přesvědčení i dalších tisíců „muklů“, z nichž mnozí za něj položili své životy. Od té doby uplynula velká řada let, spousta našich spoluvězňů zemřela. Já též jsem již v pokročilém věku a paměť již tak neslouží, zdravotně už nejsem schopen ani já, ani ostatní, co podobně prožili tu dobu, přednášet a rozšiřovat mezi mladými své zkušenosti. Uvědomujeme si však, jak nebezpečná je idea, zapomnění či neznalost poměrů doby, kdy vládla KSČ. Můžeme jen spoléhat na inteligenci, zdravý rozum a mravní přesvědčení našich mladých následníků, že ve vlastním zájmu nedopustí již nikdy, aby se opakovaly zločiny z doby „kdy člověk člověku byl vlkem“.

**Ptala se: rtn. Bc. Jiřina Polcrová
Foto: archiv Aloise Haukvice**

68. výročí konce druhé světové války

Druhá světová válka byl globální vojenský konflikt, jehož se zúčastnila většina států světa a jenž se stal s více než 60 miliony obětí dosud největším střetnutím v dějinách lidstva. Příčinu války představovala zejména nedůslednost vítězů první světové války a nedokonalost meziválečného versailleského mírového systému, který prohloubil pocit ponížení v poražených státech, zejména v Německu. Výrazným katalyzátorem byla také Velká hospodářská krize na přelomu 20. a 30. let, která ekonomicky oslabilo mnoho států, čímž umožnila vzestup diktátorských a fašistických režimů v celé Evropě.

Předehrou této války v Evropě byla německá okupace Rakouska v březnu 1938, okupace československého pohraničí (Sudet) v říjnu 1938 a následně zbytku okleštěného Československa v březnu 1939. Obecně přijímaným datem začátku války je 1. září 1939, kdy nacistické Německo přepadlo Polsko, načež Francie a Velká Británie na základě spojenecké smlouvy vyhlásily Německu válku. V Asii je za počátek války považována už japonská invaze do Číny v červenci 1937. Sovětský svaz nejdříve uzavřel s nacistickým Německem pakt o neútočení, čímž uvolnil prostor pro nacistickou vojenskou expanzi ve střední a jihovýchodní Evropě, avšak 22. června 1941 byl sám napaden německým Wehrmachtem. Spojené státy americké, které již dříve poskytovaly Spojencům pomoc, byly přímo vtaženy do války 7. prosince 1941. Toho dne Japonsko zákeřně udeřilo na jejich námořní základnu v Pearl Harboru na Havajských ostrovech a následně vyhlásily Spojeným státům válku také japonští spojenci – Německo a Itálie.

Druhou světovou válku provázely v dosud nevídané míře zločiny proti lidskosti, válečné zločiny a barbarské zacházení s válečnými zajatci. Nejhrůznějším příkladem genocidy se stal holocaust. V důsledku zrůdné nacistické rasové ideologie padlo za obětí 6 milionů evropských Židů. Oproti všem dosavadním konfliktům bylo průběhem bojů podstatně zasaženo rovněž civilní obyvatelstvo v zázemí, jež zejména nepřátelským bombardováním na obou stranách fronty utrpělo obrovské ztráty. Válečné úsilí pohlcovalo veškerý lidský, ekonomický, průmyslový a vědecký potenciál všech zúčastněných národů, takže lze hovořit o vedení totální války.

V letech 1941–1942 se vytvořila spojenecká protifašistická koalice v čele se Spojenými státy americkými, Velkou Británií a Sovětským svazem. Ze strany západních velmocí panovala zpočátku značná nedůvěra a averze vůči spojeneckému s komunistickým Sovětským svazem, ale nakonec byly nuceny stát se válečnými spojenci – ne proto, že by po tom nějak zvlášť toužily, ale prostě proto, že tyto velmoci nyní v Evropě, Africe i v Asii čelily stejným nepřátelům. Velká Británie se stala centrem svobodného světa, kdy na její půdě nalezly v průběhu války azyl politické reprezentace okupovaných evropských zemí (včetně Československa). Jejich zahraniční vojenské síly bojovaly po boku Spojenců na všech frontách druhé světové války. Tyto spojenecké a vítězné státy se v závěru války staly také zakládajícími členy nově ustavené Organizace spojených národů, jejímž hlavním cílem byla podpora prevence vzniku jakéhokoliv dalšího podobného konfliktu.

podobu na dalších téměř 50 let. Všechna následující spojenecká jednání v závěru války tyto klíčové dohody učiněné v Teheránu již pouze potvrdila či upřesnila. Poválečné hranice evropských států, včetně hranic poraženého Německa a jejich politického a ekonomického uspořádání, tak fakticky určil postup vítězných spojeneckých armád, podílejících se na jejich osvobození od nacistické okupace. Vývojem válečných událostí se novými globálními supervelmocemi po roce 1945 jednoznačně stávají vítězné Spojené státy americké a Sovětský svaz, které z této pozice vytlačují tradiční velmoci. Německo, Itálie a Japonsko jsou poraženy a vítězná Francie s Velkou Británií zůstávají válkou zcela vyčerpané a navíc v důsledku rozpadu jejich koloniálních impérií v Africe a jihovýchodní Asii se stávají pouze druhořadými mocnostmi.

Na těchto geopolitických změnách nic nemění fakt, že konec druhé světové války v

Rozhodující jednání nejvyšších představitelů budoucích válečných vítězů v Teheránu v listopadu 1943, které rozhodlo o poválečné budoucnosti Evropy

Již v letech 1943–1944 se postupně utvářely kontury budoucí podoby poválečného světa. V obecném povědomí se symbolem rozdělení Evropy na svobodný demokratický Západ a komunistický Východ stala konference Velké trojky v Jaltě na Krymu v únoru 1945. Nově zpřístupněné archivy po roce 1989 však jednoznačně ukazují, že rozhodující v tomto směru byla již první spojenecká konference amerického prezidenta F. D. Roosevelta, britského premiéra W. S. Churchilla a sovětského vůdce J. V. Stalina, která se uskutečnila na konci listopadu 1943 v iránském hlavním městě Teheránu. Už toto setkání odpovídalo na řadu klíčových otázek směřujících k poválečnému uspořádání světa, které určily jeho

Evropě (dodnes slavený jako Den vítězství) a současně i den osvobození Československa od nacistické okupace přišel právě před 68 lety – 8. května 1945. V tento den se současně v Berlíně uskutečnil akt bezpodmínečné kapitulace Německa. Druhá světová válka pak definitivně končí po americkém svržení atomových bomb na japonská města Hirošimu a Nagasaki v srpnu 1945 a následně bezpodmínečné kapitulaci Japonska 2. září 1945.

Text: Mgr. Jan Jandl, historik, předseda Historicko-dokumentační komise MěV ČSBS Brno

Zbraně a speciální materiály, koně, zdraví a víno

Poněkud nesourodý titulky vystihuje dění na brněnském výstavišti v květnu a červnu. Mezinárodní veletrh a kongres korozivzdorných ocelí Stainless 2013 proběhne 14. a 15. května. Zastoupeny budou firmy ze zemí s tradiční výrobou ušlechtilých ocelí, jako švýcarská Bison Schweiz AG nebo německá EuroBrücke GmbH. Od objevu výroby železa se děly pokusy zhotovit z něho speciální materiály. Orient znal damascenskou ocel vytvářenou kovářským splétáním železných prutů za horka. Výsledek – pružná čepel meče z Orientu, kterou nebylo možné v boji přerazit (v Japonsku kult meče děděného v rodu). I dnes probíhá ruční výroba damascenských ocelí na kovářských symposionech v objektu Technického muzea Brno, v kovárně v Těšanech – za všechny výrobce jmenujme nožiče Jana Musila z Fryšavy ve Žďárských vrších. Pracná výroba oceli v malém (ať kovářsky nebo tavbou), tzv. kelímková ocel, trvala do objevu bessemerování. Angličan Henry Bessemer, vynálezce svým významem srovnatelný s Edisonem, po deseti letech náročných pokusů vyvinul konvertor a bessemerování umožnilo výrobu oceli ve velkém, za zlomek ceny než dříve. Dnes dle přání zákazníka lze vyrobit ocel jakýchkoliv vlastností.

Zdraví bude tématem od 14. do 17. května na Mezinárodním veletrhu zdravotnické techniky a zdraví Medical Fair Brno. Pole medicíny je nesmírně široké. V současné době se dosti diskutuje o reprodukčních technikách, zjednodušeně řečeno o tom, zda a jak dlouho druh „homo“ přežije. Na mužské embrya do šesti neděl vývoje negativně působí přes 100 látek obsažených v životním prostředí, a proto neustále klesá počet spermií v 1 ml. spermatu. Zda bude mít společnost v budoucnu finance na děti ze zkumavky, kde na oplodnění stačí jediná spermie, nikdo netuší. I tyto otázky zazní během odborného programu v rámci Dne zdravotnictví a konference e-Health Days, zaměřené na elektronizaci zdravotnictví. Konference Elektrotechnika ve zdravotnictví bude věnovaná novým technologiím.

Zbraně budou náplní 12. mezinárodního veletrhu obranné a bezpečnostní techniky IDET od 22. do 24. května. Veletrh IDET je jednou z největších světových přehlídek obranných technologií a jeho součástí je i mezinárodní konference CATE. Vystavovatelé z přibližně 30 zemí představí své produkty zahraničním armádním delegacím a odborníkům z celého světa. Tohoto veletrhu se bude účastnit i Univerzita obrany.

Mezinárodní vinařský veletrh VINEX proběhne od 24. do 25. května spolu s festivalem zábavy VYSTEK FEST (25. až 26. května), spojeným s oslavou výročí 85 let existence brněnského výstaviště. Základ-

ním prvkem programové skladby VYSTEK FESTU bude lunapark, včetně sportovních atrakcí, hudebních a zábavných programů. VINEX nabídne k degustaci přes 1400 vzorků vín prestižních vinařských značek. Přihlášeno je více než čtyřicet vystavovatelů, mezi nimiž nechybí vinařství oceňovaná v nejvyšších soutěžích vín v České republice. Účastnit se budou kupříkladu výrobci Vinselekt Michlovský a PATRIA Kobylí, kteří byli vyhodnoceni mezi pěticí nejúspěšnějších v Salonu vín (národní soutěži vín ČR 2013) a vinařství U Kapličky známé divákům českého filmu Bobule. Nebudou chybět vína z Templářských sklepů Čejkovice, z vinařství Chateau Lednice, Vinium Velké Pavlovice, a mnozí další. I menší vinaři na veletrhu představí to nejlepší ze svých sklepů. Kromě tuzemských výrobců přivezou svá vína také vinaři z Rakouska, Itálie a Španělska. Vystavovat bude i recesistická Svobodná spolková republika Kraví Hora z Bořetic. Jde o nadsázku a fiktivní stát, v jehož ústavě je článek týkající se obrany: „Při ohrožení republiky ať každý, kdo má doma zbraň se jí chopí, oblékne si vyšívanou košelu a dostaví se do vinného sklěpku ministra obrany“. Obránci zřejmě budou „sklépky“ bránit do posledního náboje a hlty vína.

Hipotrakce (doprava koňmi) byla základem všech armád světa včetně 2. světové války. Méně je známo, že poslední masový jezdecký útok v dějinách proběhl na jihozápadě Brna při jeho osvobození v dubnu 1945. Návštěvníci BVV budou mít příležitost vidět koně od 27. do 30. května na Národní výstavě hospodářských zvířat a zemědělské techniky a mezinárodním veletrhu chovatelských potřeb Propet. Na výstavu se chystá kolem stovky koní nejrůznějších plemen u nás chovaných. Pod záštitou Asociace svazu chovatelů koní ČR se připravují přehlídky chovných kolekcí teplokrevníků, plnokrevníků, chladnokrevných a fríských koní, koní malých plemen a pony, haflingů, arabů a dalších krasavců. Koně budou předvedeni pod sedlem, ve skocích, ve volnosti, v záprahu jako jedno či vícospřeží. Novinkou v programu Národní výstavy bude závod ProRodeo Tour a rodeo tak obsadí celý pavilon Z. Na výstavišti se bude opět na co dívat.

Text: Dr. Vít Pospíšil

Lístky na veletrh

Studenti, veletrhy pořádané BVV můžete navštívit zdarma. Jak? Nejpozději 7 dní před zahájením veletrhu (pozdější objednávky nebudou vyřízeny) si musíte u o.z. Pavla Pazdery (Kounicova 65, kancelář 95 ve 3. – rektorském – patře), telefonicky na 442636 anebo e-mailem na adresu pavel.pazdera@unob.cz – což doporučujeme – objednat jmenovitě potřebný počet vstupenek. Nezapomeňte uvést hodnosti, učební skupinu a kdo si lístky přijde vyzvednout (jeden vyzvedávající maximálně 10 lístků nebo pro jednu učební skupinu)

Osvobození Brna – 26. duben 1945

Pro jihomoravskou metropoli je datum 26. dubna velmi zásadní, neboť před šedesáti osmi lety bylo město Brno osvobozeno od nacistické okupace. Na tuto významnou událost budou již tradičně vzpomínat i studenti a zaměstnanci Univerzity obrany.

Ve filmu Pelišky vypil Miroslav Donutil na ex ohnivý panák vodky, a následně z jeho úst vyšlehl plamen. Tvůrci filmu pak varovali diváky, aby v reálném životě neopakovali tento trik. Ostatně museli dlouho promýšlet, jak fintu s ohněm udělat, aby se herci nic nepříhodilo. Nakonec prý samotného režiséra filmu Jana Hřebejka napadlo, že mezi Donutila a jeho filmovou manželku postaví asistenta režie s hořící svíčkou. Ten pak v pravou chvíli přizivil plamen tím, že do něj stříkl lak na vlasy. Oheň z úst Donutila byl tedy jen iluzí, ale hláška, kterou říká, než se napije – „Maršál Malinovskij“ – se stala legendou.

A kdo vlastně byl Rodion Jakovlevič Malinovský a jak jeho jméno vůbec souvisí s osvobozením města Brna od okupace nacistickým Německem? Právě vojska 2. ukrajinského frontu maršála Malinovského za spoluúčasti jednotek Rumunské královské armády při realizaci bratislavsko-brněnské operace osvobodila 26. dubna 1945 město Brno.

Malinovský se narodil v Oděse a v mládí vystudoval církevní školu. V 16 letech vstoupil jako dobrovolník do carské armády. Během 1. světové války byl vyznamenán třemi francouzskými válečnými kříži. Roku 1918 vstoupil do francouzské cizinecké legie, tu však opustil a v Rusku se přihlásil do Rudé armády.

Brno bylo 26. dubna 1945 osvobozováno postupně. Již ráno v 10:30 hodin zavlála na budově Zemského úřadu československá vlajka. Okolo poledního se vzdala posádka hradu Špilberk a do večera se podařilo osvobodit téměř celé Brno s výjimkou jeho severní části.

Text: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Bojovali za svobodné Československo

V pondělí 8. dubna 2013 se v Domě armády Praha uskutečnila konference, jejímž tématem bylo první bojové vystoupení 1. československého polního praporu v SSSR u Sokolova, jehož 70. výročí si letos připomínáme.

Konferenci uspořádaly Společnost Ludvíka Svobody, Vojenský historický ústav a Národní archiv spolu se Sdružením zahraničních vojáků při Českém svazu bojovníků za svobodu. Spolu s delegací brněnské odbočky Společnosti Ludvíka Svobody se zajímavé a poučné

rozpravy zúčastnili také studenti Univerzity obrany.

Konferenci zahájila čestná předsedkyně Společnosti Ludvíka Svobody profesorka Zoe Klusáková-Svobodová, dcera generála Ludvíka Svobody. Se svými příspěvky vystoupili například docent Jozef Bystrický z Vojenského historického ústavu v Bratislavě, dr. Jindřich Marek z VHÚ v Praze, nebo dr. Nikolaj Ručkin, vědecký pracovník charkovského muzea. O mimořádně zajímavém tématu, tedy zajatcích od Sokolova, hovořil historik dr. Miroslav Brož. Úlohu žen v bojích u Sokolova zase otevřela Mgr. Alena Vitáková.

Podporu účastníkům konference vyjádřil i náměstek ministra obrany pro personalistiku Ing. Michael Hrbata, do jehož gesce mimo jiné

patří péče o válečné veterány, mezi nimiž jsou i ti, kteří prošli bojovou vřavou u Sokolova.

Připomněl, že pod velením tehdejšího podplukovníka Ludvíka Svobody začala v městečku Buzuluk výstavba prvního československého polního praporu. V červenci 1942 již byla jednotka kompletní a schopná bojového nasazení. 30. ledna 1943 opustil ešalon číslo 22904 buzulucké nádra-

ží. V sedmašedesáti vagonech odvázel československé dobrovolníky k jejich prvnímu bojovému střetnutí. „Cílem bylo Sokolovo. Osudy příslušníků jednotky byly velmi pestré,“ zdůraznil náměstek Hrbata a vysvětlil, že mnozí jen krátce před tím prošli peklem gulagu, jiní prchali před holocaustem, další měli za sebou dramatický útek z protektorátu.

„Není dobré, když pojmy vlastenectví a národní citění jako by s plynoucím časem bledly a ztrácely na svém významu. Příběhy veteránů od Sokolova jsou si v mnohém podobné. Nehraje v nich roli národnost, věk, či politické přesvědčení,“ uvedl Michael Hrbata a pokračoval: „Ti lidé tehdy neměli pocit, že jejich činy jsou zvláštní, mimořádné a hrdinské. Brali je jako samozřejmost, protože jinak jednat nemohli.“

Na konferenci několikrát zaznělo, že ti, kteří přežili, se po válce vrátili domů. Domnívali se, že své draze vykoupené zkušenosti uplatní v nové československé armádě. Některým tato představa vyšla. Ale bylo mnoho těch, kteří byli namísto vděku šikanováni a perzekvováni. V lepším případě jen museli takřkajíc „dobrovolně“ odejít z armády. Jiní byli zatčeni, obviněni a nespravedlivě souzeni. Jejich rehabilitace byly zdoluhavé a často neúplné, plně morální zadostiučinění přinesl až rok 1990.

Text: Pavla Poláková, Pavel Pazdera

Foto: Pavel Pazdera

Podčárník

Máte-li povědomí, jste-li v „obrazě“, je-li vám známo, přeskočte tyto řádky. Bylo by to zbytečné „nošení dříví do lesa“. Tento podčárník je určen pouze těm čtenářům, kteří ještě netuší, že na Univerzitu obrany v březnu léta páně 2013 přibyla nová posila – vedoucí redaktorka Listů Univerzity obrany.

Dle podpisu připojeného k tomuto podčárniku snadno poznáte, že touto novou tváří jsem já, Markéta Malá. Psát sám o sobě či spíše v mém případě sama o sobě je vždycky nejtěžší, a proto se této povinnosti zhostím s maximální možnou stručností. Čtenáře bude jistě zajímat zejména koncepce časopisu, neboť s každým novým redaktorem nutně přijdou nové nápady, svěží vánek idejí, někdy dokonce tajfun, hurikán, či tornádo myšlenek. Budu se snažit, aby se mnou vítr přivál jen to, co bude ku prospěchu Listů UO.

Časopis Listy Univerzity obrany je jedním ze způsobů, jak propagovat činnost Univerzity obrany, která je prestižní, význačnou či dokonce ojedinělou vysokou školou, vědeckým pracovištěm celostátního významu. Musím konstatovat, že současný obsah Listů UO je zajímavý a pestrý. Vždy však existuje mož-

nost dalšího zlepšení časopisu a je třeba mít ty nejvyšší možné ambice. Budeme dále v Listech přinášet články o zajímavých studentech, vědeckopedagogických pracovnících, veteránech, ponecháme anglickou stránku, rubriku z historie, informace o sportovních aktivitách apod. Časopis plní také reklamní roli, proto je nutno aktivně v Listech UO prezentovat veškeré úspěšné akce naší školy – účast na konferencích, technické vynálezy, publikace, úspěchy studentů a učitelů.

K oživení časopisu by mohly přispět informace o kulturním vyžití vojáků, pozvánky, oznámení, rozličné kvízy, soutěže o ceny. Máme v plánu věnovat prostor reportážím z terénu a ze zahraničí, zahraničnímu zpravodajství a publicistice (noticky, sloupky o aktuálních událostech ze zahraničí) a dále otiskovat rozhovory s předními vojenskými nebo politickými osobnostmi. Do tohoto čísla jsme zařadili interview s novým ministrem obrany armádním generálem Ing. Vlastimilem Pickem, druhou část rozhovoru přineseme v červnovém vydání Listů UO.

Je třeba si stanovit či si uvědomit, kdo tvoří cílovou skupinu, tedy potenciální čtenáře

Listů. Tuto cílovou skupinu tvoří příslušníci ozbrojených sil, ale i lidé, kteří se o problematiku vojenského školství a vůbec otázky armády zajímají, a nadále samozřejmě především učitelé, zaměstnanci univerzity a její posluchači. A zde se dostávám k nejdůležitější části mého podčárníku. Chci se obrátit na studenty Univerzity obrany, ať už z kterékoli fakulty. Nebudu vás žádat, abyste mi nosili švestičky ze zahrádky, avšak těším se na vaše postřehy, úvahy, nápady. Pište mi o tom, co jste zažili, kam jste šli sportovat, za kulturou, kde jste byli na dovolené, co vás baví a zajímá a co by také mohlo upoutat čtenáře. Své výplody posílejte na adresu marketa.mala@unob.cz. Ty nejlepší reflexe, analýzy, články, črty a popisy událostí budeme uveřejňovat přímo v Listech Univerzity obrany. Chystáme totiž studentskou stránku.

Závěrem mi dovoluete parafrázovat slova klasika - neptejte se, co může časopis udělat pro vás, ptejte se, co vy můžete udělat pro něj!

Mgr. et Mgr. Markéta Malá
Vedoucí redaktorka
Listů Univerzity obrany

Soutěžní křížovka o ceny!

Vyluštěnou tajenku zašlete do 7. června 2013.
Písemně na adresu: Univerzita obrany,
Redakce Listů UO, Kounicova 65, 662 10 Brno.
Rovněž ji můžete zaslat e-mailem na adresu:
listy@unob.cz
Dva výherce odměníme věcnou cenou.
Výherci z č. 3 jsou Věra Břízová a Stanislav Kudr.

Šance
pro dva čtenáře

POMŮCKA: TILDA AHMAS	SPRÁVNÍ JEDNOTKA	1	NASÁVAT	STARO- ŘECKÝ ZHYRALEC	ROZTAVO- VAT		BOXER- SKÝ ÚDER zast.	INICIÁLY PĚVCE MARÁKA	3	TROPICKÝ MRAVENEC
POŘÍDIT KOPII		▼				NOČNÍ PTÁK			▼	
PŮVAB						OPLÁCH- NOUT OSTRÝ PRÍZVUK				
OTÁČET SE								SPZ KLATOVY OŠALIT		
McBAINOVO JMÉNO			NERVOVÝ ZAŠKUB ČAJOVÁ RŮŽE				OLGA dom. BYV. PLAT. LITVY			
SADA				TOULÁNÍ zast. FINSKÉ SÍDLO						NAHÝ MODEL
	SPZ JESEŇÍK ZNAČKA SAMARIA					DIAKRITICKÉ ZNAMÉNKO VZDUCH angl.				
PÍLE						CISTERNA DOLOVAT				
OSOBNÍ ZÁJMENO			BYV. RUSKÁ ORB. STAN. NADECH kniž.				VLASTNIT KAJICNĚ LITOVAT řidč.			
	JIST děl.	VLÁSENKA DRUH BRUKVE							4	VŘESOVEC
2	▶					STRACHO- VAT SE TREFA			▼	
SPZ PRAHA				KOČKA angl. RIBONUKL. Kysel. zkr.				ZNAČKA KRYPTONU PRKENNÉ STROPY nřf.		
INICIÁLY MODERÁT. POULÍČKA			ČÁST ÚST ČESKÉ MĚSTO				ČÍSLOVKA sloven. ZNAČKA KOSMETIKY			
PAZNEHT- NÍK						JMÉNO PSA				
BRAŠNA						DŮL sloven.				

Optik povídá. Poznal jsem ve vás zákazníka, jen co jste vstoupil do naší . . .

Za legionáři na Dálný východ

Vladivostok 8

Transsibiřská magistrála a naše historie

Amur s jeho mostem o délce 2568 metrů nad řekou a o šířce dvou kilometrů byl za námi. Jiná země, jiné parametry, jiné posuzování, jiné měřítko pro turisty i badatele. Amurská oblast je vzdálená více než 8 tisíc kilometrů od Moskvy. Teče zde i důležitá řeka Zeja, která možná ohraničuje i oblast těžby zlata, a sousedí se 70 tisícovým Birobidžanem vzdáleným cca 200 km od Chabarovska na západ. Leží kousek od čínských hranic a je hlavním městem židovské autonomní oblasti, která vznikla v roce 1915. V místním rádiu se hovoří v jidiši, je zde synagoga, vydávají svůj tisk.

Rychlík zde stojí deset minut, ale fotit moc nejde, je ráno 5.25 hod. I tudy prošli a projeli naši legionáři. Protože zpět do Moskvy jedeme vnitrostátním rychlíkem, zastávek je více oproti Rusii a o to nám šlo. Chtěli jsme vidět i jiná města či zastávky, aby byl náš obraz o lidech tohoto dalekého kraje co nejpřesvědčivější. Jenže popsat úplnou historii bojů tento seriál nemůže. To by byl nekonečný. A tak si všímám jen těch, které nelze přehlédnout.

Ve vlaku s námi jede Australan, jehož otec emigroval již v roce 1960, rusky hovoří. Má asi 35 let. Hlasitě debatuje s vojákem v civilu, který si obhazuje Rusko a vzdoruje i srovnávání výše cen, platů atd. Australan se však „kamarádí“ s děžurnou vagonu a ví již o Rusku dost. A tak jsme se dozvěděli, že třeba

na nůž s čepelí přes 15 cm dlouhý musí být v Rusku „bumažka“ (povolení). Australan má doma kolt. Rus a Australan rovněž srovnávají čínské hospodářství, a nutno říci, že vychází v jejich očích nejlépe – nejen proti Rusku, ale i proti Austrálii!

Náš Roman si klidně popijí svou flašku, aby mu cesta rychleji utíkala. Za svou mámou se moc těší. Vystoupí v 19.50 hod. a na jeho místo usedne černovlasý, asi mafián. Pořád telefonoval, rychle se zahrabal pod deku a usnul. Nad ránem 8. září vystoupil. Na jeho místo ještě ani nezalehl mladík a již za ním byla jeho holka. Nepodařilo se jim sehnat dva lístky do jednoho kupé. A tak vaříme kafe a zdá se, že den bude teplejší než ten včerejší. Na žlutouocím listí březek shlukujících se kolem trati je již vidět nastupující babí léto. Jedeme již třetí den, když jsme zastavili v železniční stanici Zilovo. V roce 1920 zde byl štáb východní a zabajkalské fronty pod vedením D. S. Šilova. Tuto skutečnost připomínají pamětní desky, které dominují nádražní budově. Je zde i deska legendárního velitele S. G. Laza, který zde hovořil v srpnu 1918 k železničářům (nepochybně i o jiných záležitostech než byla proletářská revoluce). Srdce železničáře jistě zaplesá nad nablýskanou pyšnou parní lokomotivou, která jako noblesní dáma toto nenápadné nádraží svým majestátem víc než zdobí!

Rychlík se rozjel a pomalu se blíží k oblasti, kde žijí Burjati. Jsou to původní uprchlíci z Mongolska, kteří sem připluli po řece nesoucí jméno Selenga. A vůbec tato řeka svými meandry a celým tokem kolem trati vytváří nádherné přírodní scénérie. Jsou přímo na objednávku fotografa a v zapadajícím slunci vypadají jako z pohádky. Odraz stromů v hladině a paprsky slunce topícího se v nesčetných ohybech řeky lemovaných rákosem, je inspirací nejen pro malíře neopakovatelných obrazů přírody. Sibiř s tajgou, tundrou a mrazy až kolem 60 stupňů, to jsou nedocenitelné originální atributy kraje, v němž žije spousta dalších národností. Čukčové, Jakuti, Evenkové, Tuvinci a jiní zde mají své autonomie.

V tomto kraji bojovali i naši legionáři. Rychlík se blíží k Čitě, která je dodnes důležitým železničním uzlem. Sem prchala bolševická vojska, která legionáři pronásledovali od bojů v daleké Mysově, Posolsku, Tanchoji či Verchněudinsku. Sice měli úmysl se konsolidovat v Chiloku či pak v Petrovském Závodě, ale rozvrat vojsk byl konečný. Ani krasnoarmějský velitel Lazo s náčelníkem štábu Anrejevem nic nezmožil. Naopak našim telegrafistům se podařilo zachytit telegram: „...oznamte utíkajícím zbabělcům, kteří se vzdali Čechoslovákům, že je pověsíme jako psy!“ Naším však v pronásledování pomáhaly i ruské jednotky. Je třeba připomenout, že v těchto bojích padl i grandiózní velitel, podplukovník B. F. Ušakov, který se obětoval i za nás. Stalo se to 19. srpna 1918 a výsledkem tohoto vítězství byla nová bojová situace. Plukovník Radola Gajda (jeden z hlavních velitelů československých legií v Rusku) ovládl Čitu a během dalších čtrnácti dnů měl spojení s Vladivostokem! I válečná kořist byla obrovská – 52 vlaků, těžká děla, stovky kulometů, celé vagony munice a veledůležitý proviant.

Náš rychlík však uhání dál standardní rychlostí kolem 80 až 110 km. Prostě takovou, jakou umožňuje trať plná oblouků, které si vynulí terén. Je 9. září 2010. Projeli jsme Chilok i Petrovský Závod, kde končí Zabajkalská železniční dráha označená fragmentem lokomotivy. Projíždíme po trati, kde zuřily již vzpomínané boje. Tu a tam jsou vidět i pomníky. Škoda, že k nim nemůžeme, protože jsou ve stanicích, kde rychlík nezastavuje. Jsou to památníky padlých ze vzpomínaných bojů (Mysovája, Posolská, Tanchoj či Bajkalsk), které symbolizují odyseu našich legionářů. O jejich velitelích poručících Šimákovi a Háskovi, o špkt. Dvořákovi či o Hanáckém pluku vedeném podkap. Jarošem, podpor. Netikem či por. Jindrou, by se daly psát kapitoly o hrdinných bojích.

Text a foto: JUDr. Jan Kux

